Ազգ
Azg armenian daily

2 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1994, ՈՒՐԲԱԹ # 232 (735)

Չեչնիան չի բացառում մահափորձը Բորիս Ելցինի դեմ

Ռուսաստանի նախագահի դեմ պատրաստվող մահափորձի մասին Ռուսաստանի զանգվածային լրատվության միջոցների հաղորդումների առնչությամբ Չեչնիայի պետանվտանգության գերատեսչության պետ Սուլթան Գելիսխանովը ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ին հայտարարել է, որ չի բացառում նման հնարավորությունը այսպես կոչված «չեչենական քարտի» օգտագործմամբ: «Ռուսաստանի արտաքին հատուկ ուժեր, ճեղ է ևս, պատրաստում են հատուկ ահաբեկչություն Բորիս Ելցինին հեռացնելու նպատակով ծրագիր՝ քողարկելով այն չեչեն ահաբեկիչների միջամտությամբ»:

«Չեչենպրես» գործակալությունը հաստատել է Սուլթան Գելիսխանովի տեղեկատվությունը եւ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ին հայտնել, որ Չեչնիայի պետանվտանգության գերատեսչությունը չի բացառում, որ «Ռուսաստանի արտաքին ուժերի ներկայացուցիչներ, հնարավոր է, դիմեն է հակաչեչենական հասարակությունների սրման գլխավոր պատճառը»:

ԱՐԱՅՆ

ԿԱՐԾԱՎՈՐՈՒՄ

Տեր-Պետրոսյան-Ալիեւ հանդիպումը Բուդապեշտից հետո՞

Երեկ արդեն հաղորդվել էր, որ Հայաստանի եւ Ադրբեջանի ղեկավարների դեկտեմբերի 1-ի մոսկովյան հանդիպումը չի կայանա Ալիեւի խնդրանքով: Այնուամենայնիվ, Ռուսաստանի լրատվության եւ մամուլի դեպարտամենտի տնօրեն Գրիգորի Կարասինը հավաստիացնում է, որ ժամկետները ստույգ չեն, սակայն այն տեղի կունենա մոտ ժամանակներս: Երեւանի քաղաքական շրջանակներում խոսում են, թե նախագահ Տեր-Պետրոսյանը Բուդապեշտում ԵԱՀԽ ժողովից հետո, դեկտեմբերի 6-7-ը, անմիջապես կմեկնի Մոսկվա՝ հանդիպելու Ալիեւի հետ:

Միաժամանակ, բացի Ալիեւին մոտ կանգնած բարձրաստիճան մի պաշտոնյայի, նոյեմբերի 25-ից սկսյալ Մոսկվայում է գտնվում Ադրբեջանի փոխարտգործնախարար Թոֆիկ Զուլֆուգարովը, որին հանձնարարված է իր հայ գործընկերների հետ նախապատրաստել երկու ղեկավարների հանդիպումը: Այս մասին տեղեկացնում է «Սնարք», հիմնվելով ՌԻԱ «Նովոստի»-ի վրա: Սակայն Հայաստանի ներկայացուցիչները մինչեւ նոյեմբերի 30-ը դեռեւս չէին ժամանել Մոսկվա, շարունակում է այդ պաշտոնյան: Այսպիսով, անհասկ էր մնացել այն հիմքը, առանց որի Ալիեւի եւ Տեր-Պետրոսյանի հանդիպումը Ռուսաստանի հովանու ներքո կորցնում է իմաստը: Ինչ՞ու հանդիպել, եթե որոշված չեն այն հիմնական հարցերը, որոնք խոչընդոտում են խաղաղական մեծ համաձայնագրի վերջնական տեքստը, հարցնում է ադրբեջանցի բարձրաստիճան պաշտոնյան:

Բուդապեշտյան հանդիպմանը կներկայացվի ռազմաքաղաքական փաստաթղթերի նոր փաթեթ

ՄՈՍԿՎԱ, 30 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՌԻԱ-ՍՆԱՐՔ: Բուդապեշտում ծրագրված ԱՊՀ կառավարությունների եւ պետությունների ղեկավարների հանդիպմանը Ռուսաստանը կներկայացվի սկզբունքային փաստաթղթերի նկատմամբ վերաիմաստավորման եւ զարգացման հետագա ամրապնդմանն ու զարգացմանը ուղղված ռազմաքաղաքական փաստաթղթերի մի մեծ փաթեթ: Այս մասին այսօր լրագրողների հետ զրույցում հայտարարեց Ռուսաստանի ԱԳ փոխնախարար Նիկոլայ Աֆանասեւսկին: Փաթեթում ընդգրկված է ռազմական տեղեկատվության գլոբալ փոխանակման մասին փաստաթուղթ, որը, Աֆանասեւսկու խոսքերով, ենթադրում է սովորական սպառազինությունների մասին տվյալների փոխանակում: Այն վերաբերում է ոչ միայն ազգային տարածքներին, այլ նաեւ տարածքներից դուրս գտնվող ռազմական բազաներին, ինչն առավել հատկանշական է ԱՄՆ-ին, Մեծ Բրիտանիային եւ Ֆրանսիային: Առաջին անգամ լրատվության փոխանակումը կընդգրկի ծովային ռազմական ուժերի մասին տվյալներ, նշեց դիվանագետը:

Չափազանց կարեւոր փաստաթուղթ, ասաց նա, անվտանգության ռազմաքաղաքական ուղղությունների ԵԱՀԽ մասնակից երկրների վարքի կոդեքսի նախագիծն է:

Բուդապեշտում ընդունվող որոշումները ռազմական ոլորտում կսեղծեն ԵԱՀԽ գործողությունների գոտու բոլոր երկրների անվտանգության միասնական համակարգ, որը կփոխարինի դաշնային-հիմունքների վրա ստեղծված եվրոպական կառուցվածքին, եզրափակեց Աֆանասեւսկին:

ՕՐՎԱ ԽՆԴԻՐ

Նախագահը եւ վարչապետը մեկնեցին Աշգաբաթ

Մինչեւ թուրքմենական գազի վերականգնումը օրական 2 մլն խմ գազ Ասպրոսպիրից

Երեկ Հայաստանի նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը եւ վարչապետ Հրանտ Բագրատյանը մեկօրյա աշխատանքային այցով մեկնեցին Աշգաբաթ: Ինչպես տեղեկացանք Հայաստանի կառավարության մամուլի ծառայությունից, Աշգաբաթում նախատեսվում է հանդիպում Հայաստանի, Վրաստանի եւ Թուրքմենիայի ղեկավարների միջեւ, որի ընթացքում կքննարկվեն Հայաստանի եւ Վրաստանի գազամատակարարման վերականգնման խնդիրները: Ինչպես հայտնի է, գազամատակարարման դադարեցման պատճառ էր հանդիսացել Թուրքմենիային Վրաստանի վճարման պարտքի մոտ 400 մլն դոլար), այնպես էլ Թուրքմենիայի եւ Ադրբեջանի միջեւ առկա տարաձայնությունների հետ, որոնց հիմնական պատճառը Ադրբեջանի ներկայացրած պահանջներն են՝ իր տարածքով գազի տրանզիտային գների ավելացման վերաբերյալ: Ենթադրվում է, որ և ռադիոյի հանդիպման ընթացքում կքննարկվեն այս խնդիրները եւս: Ամենայն հավանականությամբ, բանակցությունների ընթացքում հիմնական խոչընդոտը կլինի Վրաստանի անվճարունակությունը: Այսօր Թուրքմենիայի մայրաքաղաք է մեկնում նաեւ Վրաստանի ղեկավարը: Ինչպես ԻՏԱՌ-ից բացակայել էր հայտնեց «Լրագրողի» պես Թամազ Գոգուաձե, նոյեմբերի 30-ին Աշգաբաթ է ժամանել նաեւ վրաց կառավարական պատվիրակությունը փոխվարչապետ Զուրաբ Կերվալիշվիլու գլխավորությամբ: Վրաստանում գազի մուտքը դադարեցվել էր նոյեմբերի 11-ին:

Այնինչ վաղը ԱՊՀ մի շարք երկրների ղեկավարների հետ հեռախոսազրույցներում Թուրքմենիայի նախագահ Սափարմուրադ Նիյազովը հաստատել է վերջիններիս դարձը Թուրքմենիային մատակարարման հարցը հարցում է «Փաստը»: Հիմնավորվել է նաեւ թուրքմենական գազի Ուկրաինա եւ Անդրկովկաս առաքման հարցը: Որոշում է կայացվել աշխատանքային խմբեր ստեղծելու մասին, որոնք պետք է նախապատրաստեն 1995 թ. տնտեսական համագործակցության մասին համաձայնագրերի նախագծեր:

Տես # էջ 2

ԱՊՀ

Պաշտպանության նախարարների խորհրդի նիստը առանց Գրաչովի

ՄՈՍԿՎԱ, 1 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՌԻԱ-ՍՆԱՐՔ: Այսօր այստեղ բացվեց ԱՊՀ պաշտպանության նախարարների խորհրդի հերթական նիստը: Կքննարկվեն զենքի ու ռազմական տեխնիկայի նոր միասնական կազմակերպման, փոխօգնության հավաքական անվտանգության գոտում խաղաղապահ գործողությունների նյութատեխնիկական ապահովման հարցեր: Տեղեկացվում է նաեւ կոմիտեի խաղաղապահ ուժերի հրամանատարի լիազորությունների հնարավորությունը: Հայրենական մեծ պատերազմում տարած հաղթանակի 50-ամյակի տոնակատարության միջոցառումների ծրագիր: Միաժամանակ ԱՊՀ կոլեկտիվ անվտանգության համակարգի կազմավորման հարցերին նվիրված գիտագործնական խորհրդաժողովում երեկ ընդգծվեց, որ ԱՊՀ-ն պետք է դառնա լինի ազդեցիկ կառույց, քան աշխարհում այլ կառույց Արեւմտյան դաշինքներին: Մասնակցում էին ԱՊՀ պաշտպանության նախարարությունների ղեկավարներ, գիտնականներ եւ փորձագետներ: Ինչպես խորհրդաժողովի բացման ժամանակ ասաց դրա նախագահ, ԱՊՀ երկրների ռազմական գործակցության համակարգման շտաբի պետ, գեներալ գնդապետ Վիկտոր Սամսոնովը, «հնարավոր կլինի են աշխարհում եւ ԱՊՀ տարածքում առկա վտանգավոր հակամարտությունները, ինչպես նաեւ ԱՊՀ-ի նկատմամբ որոշ պետությունների բռնաճնշման քաղաքականությունը»: «Զորախմբության պաշտպանական» խորհրդաժողովին չէր մասնակցում Ռուսաստանի պաշտպանության նախարար Պավել Գրաչովը:

ՄՈՍԿՎԱ

Սերժ Զիլախյանը Համաշխարհային հայկական համաժողովի նախագահ

ԳԱԳԻԿ ՄԱՆՏԻՐՈՍՅԱՆ

Հատուկ թղթակից, Մոսկվա

ՄՈՍԿՎԱ, 1 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ: «Ես եկել եմ այստեղ տեսնելու, որ ինձ առաջադրում են, որ ինձ առաջադրել Համաշխարհային

հայկական համաժողովի նախագահ, եւ խոսք եմ տալիս, որ անմնացորդ կնվիրվեմ իմ ամբողջ կյանքը, մինչեւ վերջին ինչ կարող եմ անել, որպեսզի իրականացնեմ ՀՀՀ-ի կանոնադրության կետերը», - այսպես հայտարարեց իր ելույթում ՀՀՀ-ի նախագահ Սերժ Զիլախյանը Մոսկվայի Միությունների տան Սյունազարդ դահլիճում բացված Համաշխարհային հայկական համաժողովում:

ՀՀՀ-ի առաջնային ծրագրում ընտրվելով այդ կազմակերպության նախագահ, Սերժ Զիլախյանը, այսպիսով, ընդլայնեց Միջազգային հայկական համաժողովի նախագահի իր պաշտոնականությունները:

Համաժողովը սկսվեց դեկտեմբերի 1-ի առավոտյան, եւ, օրակարգի քննարկումից հետո, աշխարհի 60 երկրներից ժամանած 600-ից ավելի պատվիրակներ լսեցին տարբեր երկրների հայ համայնքների ներկայացուցիչների ողջույնի խոսքերը: Միայն Հայաստանից համաժողովին մասնակցում էին գիտության, կրթության, արվեստի ու գրականության 300-ից ավելի գործիչներ, Հայաստանի Գերագույն խորհրդի մոտ 10 պատգամավորներ, իսկ աշխատանքները լուսաբանում էին 30-ից ավելի լրատվական միջոցների ներկայացուցիչներ:

Տես # էջ 2

ՀԱՄԱՌՈՏ

Բուտրոս-Ղալի՝ մերժում սերբերից, անօգնական մահմեդականներից

ՍԱՐԱՅԵՎՈ, 1 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, WSJ: Երեկ կեսօրին Բոսնիայում հրադադարի նոր համաձայնություն կայացնելու նպատակով ֆրանսիական կառավարության հատուկ ինքնաթիռով Սարաեւո ժամանած ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Բուտրոս Ղալին ծախսեց վեր իր առամբողության մեջ: Սարաեւոյում իր 6-ժամյա կեցության ընթացքում նա չկարողացավ հարեւան Պալյա բնակավայրում հանդիպում ունենալ սերբերի ղեկավար Ռադովան Կարաջիչի հետ, որը պարզապես մերժեց հանդիպել հետը, մինչ Բոսնիայի մայրաքաղաքի օդակայանում վրդովված ընդունեց հանդիպում մահմեդական ազգաբնակչության անօգնականի վանկարկումներին եւ քրդական դեմքի վայրի անօգնական պատրաստության նեղանին: 6 ժամ տեւած այցելությունից Փարիզ վերադառնալու ինքնաթիռում ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղարը Ֆրանսիայի գործակալության հայտարարեց, թե այսուհետ «անկարելի պիտի լինի հավաքել» Անվտանգության խորհրդին, որ շարունակի խաղաղարար զորք պահել Բոսնիայում, մինչեւ որ սերբական ու մահմեդական կողմերն իրենց միջեւ համաձայնության գան: Բուտրոս Ղալին հայտարարեց, թե «առայժմ» չի հանձնարարելու ՄԱԿ-ի զորքերի դուրսբերումը Բոսնիայից:

«Ահիլլե Լաուրո» նավն ընկղմվում է

ՍՈՄԱԼԻ, 1 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, WSJ: Երեկ գիշեր Սոմալիի ափամերձ ջրերում հրդեհ ծագեց իտալական «Ահիլլե Լաուրո» նավում, որն սկսեց դանդաղ ընկղմվել: Անձնակազմն երկու հոգի զոհվեց, իսկ մնացյալ ուղեւորները՝ շուրջ 1000 մարդ կարողացան փրկանավակներով հասնել ափ: Այս նավը հայտնի է 1985 թ. պատահած ահաբեկչական մի գործողությամբ, երբ պաղեստինցի զինյալները առեւանգեցին այն կիրառ մտնելով եւ ուղեւորներից մեկին սպանեցին հրետանով ծովն իջեցնելով:

ՌԱԿ

Քննարկումներ մարդու իրավունքների շուրջ

Այսօր, ուրբաթ, ժամը 11-ին, Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության գրասենյակում (Կորյունի 19ա, 3-րդ հարկ) տեղի կունենա Հայաստանի Հանրապետությունում մարդու իրավունքների պաշտպանությանն առնչվող հարցերի քննարկում: Օրակարգի վրա հիմնականում դրված է 4 հարց՝ մարդու իրավունքների պաշտպանությունը որպես ժողովրդավարական պետության ստեղծման անբաժանելի բաղադրամաս, Հայաստանի Գերագույն խորհրդի մարդու իրավունքների առնչվող օրենսդրական գործունեությունը, Տնտեսական ազատությունը որպես մարդու իրավունքների երաշխիք, Ղարաբաղյան հիմնահարցի լուծումը մարդու իրավունքների պաշտպանության տեսանկյունից: Քննարկումները կանցկացվեն հանրապետության հայտնի իրավապաշտպանների եւ օրենսդիրների կողմից, մասնակցությամբ հասարակական եւ քաղաքական կազմակերպությունների, ՄԱԿ-ի, դեսպանատների եւ լրատվական միջոցների ներկայացուցիչների: Միջոցառումը կանցկացվի ՌԱԿ Հանրապետական վարչության հանրապետության քաղաքական եւ սոցիալ-տնտեսական իրավիճակին առնչվող հարցերի քննարկումների շրջանակներում:

Հայերենը Ֆրանսիայում 1-ին կարգի օտար լեզու

Ինչպես արդեն նախապես հայտնել էինք, այսուհետ հայերենը ֆրանսիական ուսումնական հաստատություններում կունենա առաջին կարգի օտար լեզվի կարգավիճակ՝ ավարտական վկայականներ ստանալու ժամանակ: Այսպիսով, հայերենը կդասվի 20 «ընտրյալ լեզուների» շարքում, ինչպիսիք են անգլերենը, գերմաներենը, իտալերենը, իսպաներենը եւ այլն»: Որոշումը լրիվ ծավալով կգործարկվի 96 թվականից: Այս մասին Փարիզի մեր թղթակից Ռաֆֆի Հերմոն Արախի ծավալուն նյութը մեր առաջիկա համարներում:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

տեղական

ՄԵԴԻԱ

Անկախ մամուլը նորանկախ Հայաստանում

Այս վերտառության տակ երեկ հետմիջօրէին, ասուլիս հանդիպում տեղի ունեցավ Անկախ լրատվական կենտրոնում, նախաձեռնությամբ նույն կենտրոնի տնօրեն Տիգրան Խզմալյանի եւ մյուս աշխատակիցների: Կառավարության նախագահի լրատվական ծառայության, «Կայք» եւ «Փաստ» լրատու գործակալությունների, «Ազատություն» ռադիոկայանի, «Գոլոս Արմենիի», «Ազգ» եւ այլ թերթերի ու «Ա1» հեռուստաընկերության ներկայացուցիչների առաջ ասուլիս-հանդիպումը բացեց Տ. Խզմալյանը եւ բացատրեց նպատակը՝ վերջերս մտահոգիչ երեւույթներ են տարածվել Հայաստանում լրատվության աշխատողների ու թերթերի դեմ եւ անհրաժեշտ է դարձել դրանց արձագանքել միահամուռ, կազմակերպված ձեւով: Ասուլիսին հրավիրվել էին վերջերս բռնարարքների ենթարկված հեռուստալրագրող Արամ Աբրահամյանը, «Ազգի» լրագրող մեկնաբան Արմեն Բաղդասարյանը, գլխավոր խմբագիր Հակոբ Ավետիքյանը, որոնք կատարված բռնարարքների նկատմամբ տվեցին իրենց գնահատականները եւ հանդիպմանը ներկա մյուս լրագրողների շարքին ներկայացրին իրենց մտավախությունները լրագրողների ոչ միայն ֆիզիկական, այլեւ մասնագիտական շահերը պաշտպանելու միջոցներ եւ կազմակերպություն ստեղծելու մասին: Ընդգծվեց, որ Հայաստանում տիրող ամենաթողության, փոխադարձ անհանդուրժողականության եւ անվստահության, ինչպես նաեւ լրագրողների ու թերթերի նյութական կախվածության մթնոլորտից օգտվում են հանցագործ տարրեր եւ շրջանակներ, որոնց ձեռք չի տալիս Հայաստանում անկախ եւ պրոֆեսիոնալ լրատվության ու մեկնաբանության զարգացումը: Մասնավորապես [illegible] մարմիններից պահանջվեց արդյունավետ օպերատիվություն կատարված արարքների բացահայտման եւ, հետեւաբար, նորերի կանխման ուղղությամբ: Առաջարկվեց ավելի հաճախակի դարձնել նման հանդիպումներն ու խորհրդակցությունները եւ որքան կարելի է շուտ հասնել մեր լրատվական աշխարհի անձեռնմխելիությունը երաշխավորող, շահերն պաշտպանող կազմակերպական կառույցի ստեղծմանը:

Երեւան. Բացվեց «Ազատություն» ռադիոկայանի գրասենյակը

Երեկ կեսօրին, Արամ Խաչատրյանի տուն թանգարանի դահլիճում տեղի ունեցավ ընդունելություն «Ազատություն» ռադիոկայանի երեւանյան գրասենյակի բացման առթիվ, հայկական մամուլի եւ լրատվության մյուս միջոցների ներկայացուցիչների, Հանրապետության Նախագահի, [illegible] եւ նախարարությունների, [illegible] դեսպանությունների ներկայացուցիչների, ինչպես նաեւ Հայաստանում Մ. Նահանգների դեսպանատան հասարակական հարաբերությունների գծով առաջին խորհրդականի ներկայությամբ: Ընդունելության հյուրասիրության ընթացքում հակիրճ ելույթ ունեցավ «Ազատություն» ռադիոկայանի հայկական բաժնի տնօրեն Սարո Սողոմոնյանը, որ ծանոթացրեց ռադիոկայանի գործունեության ու անցյալներին այսօր, նորանկախ Հայաստանում, որտեղ մամուլն ու լրատվության մյուս միջոցները դեռեւս նոր նոր են կազմավորվում ժողովրդավարական հասարակարգի ստեղծման հետ:

«Ազատություն» ռադիոկայանը թեեւ նոր է իր սեփական գրասենյակը ստեղծում Երեւանում (փաստորեն, ռադիոկայանի աշխատակից Արմեն Դուլյանի բնակարանն էր [illegible] ծառայում իբրեւ յուրօրինակ շտաբ բնակարան), սակայն դեռեւս 1991 թ.-ից այն մնայուն թղթակիցներ ունի Հայաստանում, որոնց թիվն այսօր 6 է: Ռադիոկայանի հայկական բաժնի համար կարեւոր [illegible] հանդիսացել է այն, որ ՀՀ հեռուստառադիոընկերության հետ կնքված պայմանագրով այժմ հնարավոր է ստանալ եւ արդեն մի քանի ամիս է եթեր է դուրս գալիս նաեւ հայկական պետական ռադիոյի միջին ալիքով ու Երեւանի [illegible], [illegible] ռադիո ունկնդիրների տեղեկատվական դաշտը:

Քաղաքային հեռախոսացանցի եւ ռադիոյի աշխատանքների արդեն խրոնիկական դարձած ընդհատումներն ավելի են բարդացնում մայրաքաղաքի բնակչության կյանքը: Այստեղ տիրող ճգնաժամային իրավիճակին եւ դրանից դուրս գալու ուղիներին էր նվիրված ՀՀ կապի նախարարությունում կայացած հերթական մամուլի ասուլիսը: Այս երկու կարեւորագույն ճյուղերի աշխատանքների խափանումների հիմնական պատճառ բերվեցին արդեն ավանդական դարձած էլեկտրաէներգիայի [illegible] կյանքում օբյեկտների թիվը 2600-ից կրճատվել է մինչեւ 1647: Ներկայացվեցին [illegible] ցուցանիշներ՝ օրինակ, Երեւանում նոյեմբերի 23-29-ը ընկած ժամանակահատվածում [illegible] 30 ԱՀԿ-ների ընդհանուր հաշվով 608 ժամ զրկված են եղել հոսանքից: Այստեղ ամենածանրը Շենգավիթի շրջանի վիճակն է:

Խոսելով քաղաքային ռադիոյի աշխատանքների մասին, ռադիոյի [illegible] գույքի տնօրեն Ռոբերտ Անանյանն ասաց, որ հենակետային [illegible]

ԱՍՈՒԼԻՍ

Ստվերային էլեկտրացանցը խոչընդոտում է կապի աշխատանքին

կամ պատերազմի մասին լուրը գոնե ռադիոն կհաղորդի՞

[illegible] եւ պահեստամասերի ֆիզիկական ու բարոյական մաշվածությունը:

Մի շարք այլ տվյալներ հեռախոսակայաններում, քաղաքային հեռախոսային ցանցի տեխնիկական տնօրեն Արտակ Ղահրամանյանի խոսքերով, օգտագործվում են հետպատերազմյան սարքավորումներ, իսկ բնակչության կողմից հեռախոսագծերի [illegible] փաստերը գործնականում փակուղու մեջ են դնում հեռախոսների աշխատանքը: Նոր նյութերի եւ լրացուցիչ պահեստամասերի գնման 10 դրամ բաժանորդային վճարի դեպքում անհնար է, շուկայական բարձր գների պատճառով կարելի, օրինակ, հիմնականում գնվում են Ռուսաստանում, [illegible] 10-25 միլիոն ռուբլով: Ինչ, ըստ տնօրենի, ձեռնարկությունը ձեռքերը ծալած չի նստում եւ արդեն մոտ ժամանակներում «Արաքս» գործարանում պատրաստ կլինեն պատվիրված առաջին սարքավորումները: Հեռախոսային կապի աշխատանքներին մեծ վնաս են հասցնում նաեւ ԱՀԿ-ներից կատարվող [illegible]: «Ստեղծվել է ստվերային մի ցանց, որի միջոցով [illegible] օբյեկտներից [illegible], ինչը խոչընդոտում է դրանց նորմալ գործունեությանը», հայտարարեց պրն. Ղահրամանյանը: [illegible]

[illegible] կայանների 90 տոկոսը գտնվում է ԱՀԿ-ների մոտ եւ դրանց [illegible] դեպքում [illegible] դադարեցվում է նաեւ ռադիոյի աշխատանքը: Նշվեց, որ վերջին 10 օրվա ընթացքում քաղաքային ռադիոն 22 ժամ չի աշխատել: Ըստ երեւույթին, այստեղ, ինչպես նաեւ հեռախոսացանցում, վիճակի բարելավում չի սպասվում, բերեւս ընդհակառակը: Ինչպես հայտարարեց պրն. Անանյանը, մի քանի օր առաջ ռադիոյի հիմնական ուժեղարար կայանի էներգասնուցումը [illegible] ցանցից փոխադրվել է ընդհանուր ցանց:

Վերջում նախարարության էլեկտրակապի վարչության պետ Արթուր Անդրեասյանը խնդրեց հասարակությանը, որ [illegible]

ԱՐՍԵՆ ՄԱՐՏՈՅԱՆ

Կարմիր խաչի բարեգործական ճաշարան Բրյուսովի ինստիտուտում

ԵՐԵՎԱՆ, 1 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ: Բրյուսովի անվան օտար լեզուների ինստիտուտում (Թումանյան 42) այսօր բացվեց բարեգործական ճաշարան, որը կսպասարկի Մյասնիկյանի, Արաբկիրի եւ Սպանդա-

րյանի շրջաններում բնակվող շուրջ 200 միայնակ ծերերին: Բարեգործության հովանավորները գերմանական եւ հայկական Կարմիր խաչի ընկերություններն են: Այցելու ծերերին, որոնց ցուցակը նախապես ճշտվել էր սոցապ նախարարության հետ, օրական մեկ անգամ [illegible] ճաշարանը գործելու է մինչեւ մարտի 15-ը: Ինչպես բացման ժամանակ նշեց Գերմանիայի Կարմիր խաչի ներկայացուցիչը, հիմնական նպատակը ծանր ամիսներին ծերերին սատարելն է, սակայն լրացուցիչ ֆինանսավորում լինելու դեպքում ճաշարանը կշարունակի գործել: Ճաշարանի [illegible] բացման առթիվ շնորհավորեցին Հայաստանում Գերմանիայի [illegible] Նորբերտ Հայնցեն եւ Հայաստանի Կարմիր խաչի ընկերության նախագահ Աշոտ Սարգսյանը:

ՕՐՎԱ ԽՆԴԻՐ

Նախագահը եւ վարչապետը մեկնեցին Աշգաբադ

Մինչեւ թուրքմենական գազի վերականգնումը օրական 2 մլն խմ գազ Ստավրոպոլից

Սկիզբը էջ 1

[illegible] օր Թուրքմենիայի եւ Ուզբեկստանի կառավարությունների միջեւ Տաշքենդում կայացած բանակցությունների արդյունքում ստորագրվել է արձանագրություն, համաձայն որի Ուզբեկստանի տարածքով թուրքմենական գազի տարանցման [illegible] համակարգի [illegible] համագործակցության վերաբերյալ, ավելացնում է «Արմենպրես»-ը:

Երեկ երեկոյան Հայաստանի կառավարության մամուլի ծառայությունից տեղեկացանք, որ Ռուսաստանի կառավարության հետ Հայաստանի կառավարության պայմանավորվածության համաձայն, մինչեւ Թուրքմենիայից գազամատակարարման վերականգնումը, այսօրվանից սկսած Ստավրոպոլից օրական 2 մլն խմ գազ կստանա Հայաստանը:

Դա, ըստ երեւույթին, արդյունք է նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի երեկվա հեռախոսազրույցի, որ նա ունեցավ Ռուսաստանի վարչապետ Վիկտոր Չեռնոմիրդինի հետ: Զրույցի ընթացքում քննարկվել են հանրապետությունում ստեղծված էներգետիկ ճգնաժամի հաղթահարմանը վերաբերող ինչպես օպերատիվ, այնպես էլ հեռանկարային հարցեր, հաղորդում է «Արմենպրես»-ը, հենվելով ՀՀ նախագահի մամուլի ծառայության վրա:

Հացի եւ էլեկտրաէներգիայի գների կտրուկ բարձրացումը, դրան գումարած արդեն շաբաթներ տեւող գազի [illegible] բազմակայությունը [illegible] վիճակի են հասցրել առանց այդ էլ կարիքի մեջ բազմած ժողովրդին, եւ նախագահի ու վարչապետի շտապ մեկնումը Աշգաբադ, ըստ երեւույթին, պետք է բացատրել նաեւ այս անհանգստությամբ:

ԲԱՆԱՎԵՃ

«ԱՄՆ քաղաքականությունը 1994 թ. ընտրություններից հետո»

Երեկ, Երեւանի Ամերիկյան համալսարանում, համալսարանի հովանավորությամբ եւ «Ժողովրդավարությունը եւ քաղաքական բարեփոխումները» դասընթացի շրջանակներում, տեղի ունեցավ «ԱՄՆ քաղաքականությունը 1994 թ. ընտրություններից հետո» բանավեճը, որին մասնակցելու հրավեր էին ստացել Հայաստանում ԱՄՆ-ի դեսպան Հարրի Գիլմորը, դեսպանության այլ աշխատակիցներ, ինչպես նաեւ ԱՄՆ-ից դոկտոր Լյուսի Դանիելյանը: Բանավեճի մանրամասները՝ «Ազգի» հաջորդ համարում:

ԱՄՆ

Հայ-ադրբեջանական հակամարտությունը համակարգչային խաղում

Ամերիկյան [illegible] հայեր արձագանքեցին Ղարաբաղյան պատերազմի թեմայով համակարգչային նոր տեսախաղին, որ պատրաստել է ամերիկյան «Նովա Լոջիկ» ֆիրման (խաղը կոչված է «Զինված բռունցք»): Խաղը մի [illegible] փուլից է բաղկացած, դրանցից մեկում, որը կոչված է «Անհասցե թշնամություն», ադրբեջանական տանկիստներին համեմատվում է [illegible] «ինքնավար Ադրբեջանի տարածք հայերի անօրինական ներխուժումը»... [illegible] «Նովա Լոջիկ»-ի «այդ անխոհեմ եւ կողմնակալ խաղի» [illegible]

[illegible] «Ես կոչ եմ անում [illegible] ԱՄՆ-ն է», գրում է նաեւ [illegible] Սերգեյ Հայրյանը:

ԼՏ

ՄՈՍԿՎԱ

Սերժ Ջիլավյանը Համաշխարհային հայկական համաժողովի նախագահ

Սկիզբը էջ 1

«Ես չէի ուզում գալ եւ մասնակցել այս համագումարին, բայց երբ մտածեցի, թե պետք է ներկա լինեմ մեր ժողովրդի ճակատագրին նվիրված յուրաքանչյուր ձեռնարկի, որոշեցի գալ, հույս ունենալով, որ այս համաժողովը նույնպես կամրապնդի մեր ազգի միասնականությունը», իր ողջույնի խոսքում ասաց բանաստեղծուհի Սիլվա Կապուտիկյանը:

Այնուհետեւ պատվիրակները անցան ՀՀՀ-ի կանոնադրության քննարկմանը, որը, ըստ ամենայնի, կընդունվի համաժողովի վերջում:

Համաշխարհային հայկական համաժողովի հանդիսավոր բացմանը ներկա էին Ռուսաստանի տարբեր [illegible], այդ թվում Պետդումայի եւ [illegible] տարբեր օղակների ներկայացուցիչներ: Բացման ընթացքում ընթերցվեցին Մոսկվայի եւ համայն Ռուսիո պատրիարք Ալեքսիյ II-ի, Ռուսաստանի Պետդումայի նախագահ Իվան Ռիբկինի եւ այլ պետական ու հասարակական գործիչների ողջույնի խոսքերը: Ողջույնի խոսք ասաց նաեւ Ռուսաստանում Վրաստանի դեսպան [illegible]: Ֆորումի բացման [illegible] հետո ներկաների համար կազմակերպվեց ընդունելություն:

Նույն օրը [illegible] մեկում բացվեց Հայաստանի 34 նկարիչների ցուցահանդես:

Այսօր պատվիրակները կաշխատեն հիմնականում հանձնաժողովներում, իսկ երեկոյան կցուցադրվի «[illegible]» ֆիլմաշարը:

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Դ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941, AT&T (7 8852) 151065
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ. 521635
Խմբագիր
[illegible] /529221
Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
[illegible]
Apple Macintosh
համակարգչային սարքավորումը «Ազգ» թերթի
Azg
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

[illegible] ԱՊՀ

Վերջին օրերին ԱՊՀ հանրության ուշադրությունը կրկին բևեռվել է Չեչնիայում տեղի ունեցող իրադարձությունների վրա։ Իրարամերժ, հակասական և կցկտուր տեղեկություններից, այնուամենայնիվ, ուրվագծվում են իրադարձությունների զարգացման հիմնական միտումները։ Հակամարտության բարբոքման վերջին փուլը անսպասելի չէր, երբ նկատի ունենանք քաղաքական ծայր աստիճան շիկացած մթնոլորտը հանրապետությունում և հակամարտող կողմերի զգալի ռազմական նախապատրաստական աշխատանքը։ Նախ անդրադառնանք բուն իրադարձություններին։

Նոյեմբերի 26-ից 28-ը տեղի ունեցան արյունահեղ բախումներ արդեն բուն Գրոզնիում, և մի պահ թվում էր, որ Դուդաևի վարչակարգը տապալված է։ Սակայն իր վճռական դերը խաղաց ազգաբնակչությունը, որը, մեծ մասամբ զգալով դաշնային վարչակարգի ծավալած հակառուսական քարոզչական մթնոլորտում, հայրենասիրական մղումներով պաշտպանել էր դիմադրել «ռուսական զավթիչներին» և ենց, թե կողմերը կենթարկվեն ողջախոհության ձայնին։ Պետդումայի նախագահի տեղակալ Վալենտին Կովալյովը հայտարարեց, թե «Չեչնիան եղել և մնում է Ռուսաստանի բաղկացուցիչ մասը և չի կարող օրինական գոյություն ունենալ առանց Ռուսաստանի»։ Հակառակ դրան, Պետդումայի օրենսդրության կոմիտեի անդամ Վիկտոր Շեյնիսը («Յաբլոկո» խմբակցության անդամ) և պատգամավոր Սերգեյ Ստանկևիչը չթաքցրին իրենց բացասական վերաբերմունքը նախագահի «վճռական» քայլի նկատմամբ։

Ուշագրավ իրադարձություն էր Չեչնիայի հարևան տարածքների ղեկավարների դիմումը ՌԴ նախագահին, արյունահեղությունն անմիջապես կանխելու և Չեչնիայում սահմանադրական կարգ ու կանոն հաստատելու առաջարկով, որը ստորագրել էին Ադիգեյի, Հյուսիսային Օսիայի, Կաբարդինո-Բալկարիայի, Կարաչայ-Չերքեզիայի ինքնավար հանրապետությունների, Ստավրոպոլի և Կրասնոդարի երկրամասերի և Ռոստովի մարզի ղեկավարները։ Իր միջնորդական ծառայությունը և խաղաղացիների պաշտպանությունը, սակայն Դուդաևը մերժել է, որ Գրոզնիում աշխատում են տանկիստներ, դեսանտայիններ, ընդունում է առեւտուր, կյանքը նորմալ հուն է մտել։ Բոլոր միջոցները ձեռնարկված են գերիների անվտանգության և նրանց առժամանակյա գոյության ապահովման ուղղությամբ։

Հայտնի դարձավ նաև, որ «չեչեն ժողովրդի համազգային համաժողովը» Գրոզնիում լիազորել է նախագահ Դուդաևին, դիմանել նրանից նոյեմբերի 26-ը համարել Չեչենական բանակի օր, սահմանել «Չեչենական Հանրապետության ազգային հերոսի» կոչում և այն շնորհել անկախության համար մղված մարտերում աչքի ընկած մարտիկներին, խոստանալ պատժել ընդհուպ մինչև հրապարակային մահապատիժը ազգի դավաճաններին։ Չեչնիայի հեռուստատեսությունը հաղորդել է գերի ընկած ռուս զինվորների և սպաների դիմումը Ռուսաստանի նախագահին, խորհրդարանին և ռուս ժողովրդին, որտեղ կոչ է արվում փոխել Չեչնիայի նկատմամբ վարվող

ՄԵԿՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Չեչենական հանգույց

«ազգի դավաճաններին»։ Դուդաևի վարչակարգին ընդդիմադիր ուժերը Չեչնիայի Ժամանակավոր խորհրդի նախագահ Ումար Ավտուրխանովի, Գրոզնու նախկին քաղաքապետ Բեսլան Գանտեմիրովի (որը Ժամանակավոր խորհրդի զորքերի հրամանատարն է) և հանրահայտ Ռուսլան Խասբուլատովի ղեկավարությամբ վերջնագիր ներկայացրին Դուդաևին և նոյեմբերի 26-ին սկսեցին վճռական գրոհը Գրոզնու վրա, որը անփառունակ վախճան ունեցավ նրանց պատրաստի և անհամակարգված գործողությունների պատճառով։ Սակայն, կարծում ենք, այստեղ իրենց դերը խաղացին նաև ուրիշ, առաջին հայացքից ոչ ակնհայտ, քաղաքական գործոններ, որոնց մասին կխոսենք ավելի ուշ։ Համենայն դեպս, այսօր թե Դուդաևը, թե Գրոզնու ղեկավարները, ամեն օր տեղեկություններ են հաղորդում իրավիճակի կայունացման և բանակցելու իրենց պատրաստակամության մասին։ Իսկ ընդդիմության մասին ոչ մի տեղեկություն չկա։ Ավելին, ինչպես նոյեմբերի 29-ին հաղորդել են Չեչնիայի Ժամանակավոր խորհրդի մամուլի կենտրոնի մոսկովյան բաժանմունքում, ընդդիմության ղեկավարների հետ կապվելու բոլոր փորձերն ապարդյուն են։ Ըստ որում, և թե մինչև նոյեմբերի 27-ը տեղեկատվությունը Ումար Ավտուրխանովի Զնամենսկոյե գյուղում գտնվող կենտրոնակայանից և Ռուսլան Խասբուլատովի Տոլստոյ-Յուրտի կենտրոնակայանից ստացվում էր կանոնավոր և ամեն օր, ապա վերջին երեք օրերի ընթացքում չի ստացվել ոչ մի տեղեկություն։

Ռուսաստանի ղեկավարության վերաբերմունքը վերջին իրադարձություններին միանշանակ էր։ Երբ մինչ այժմ Ռուսաստանը, ուշադրությամբ հետևելով իրադարձությունների զարգացմանը, հայտարարում էր չմիջամտելու իր քաղաքականության մասին, հույս հայտնելով, որ կողմերը կգտնեն քաղաքական լուծումներ և չեն ներքաշվի ժողովրդին քաղաքացիական պատերազմի մեջ, ապա այժմ ՌԴ նախագահը իր ուղերձով փաստորեն վերջնագիր ներկայացրեց Չեչնիային։ Ռուսական մամուլն անմիջապես արձագանքեց հակասական գնահատականներով։ Պետդումայի պաշտպանության կոմիտեի նախագահ Սերգեյ Յուշենկովը, ողջունելով Բորիս Ելցինի կոչը, ողջունեց նաև հայրենակցությունը, կոչելով հայտարարությունները ՌԴ նախագահին Ինգուշեթիայի նախագահ Ռուսլան Աուշևը։

Դատելով նոյեմբերի 30-ին կայացած ՌԴ անվտանգության խորհրդի նիստի քննարկումներից, որտեղ վերջնական որոշում պետք է կայացվեր Չեչնիայի վերաբերյալ, ՌԴ ՆԳՆ փոխնախարար, ներքին զորքերի հրամանատար Անատոլի Կուլիկովի, ՌԴ նախագահին առընթեր վերլուծական կենտրոնի խորհրդատու Արկադի Պոպովի, Ռուսաստանի Կազակների միության և Ատամանների խորհրդի անունից գնդապետ Վլադիմիր Նաումովի հայտարարություններից Ռուսաստանն այս անգամ բավական վճռականորեն է տրամադրված չեչենական խնդրի հանգուցալուծման հարցում։

• Իսկ ի՞նչ են մտածում Չեչնիայում։ ՌԴ նախագահի ուղերձն այստեղ անմիջապես գնահատվեց որպես «վերջնագիր» և «պատերազմի հայտարարում»։ Գրոզնիում և այլ վայրերում սկսվեց մեծական հանրահավաքների և ցույցերի կազմակերպում, որոնց լուսացիչ բաժանված է արդիական զենք։ Գրոզնոց հարյուրավոր սկսվեց կանանց, երեխաների և ծերերի էվակուացում դեպի լեռնային բնակավայրեր։

Դեռևս նոյեմբերի 29-ին Վլադիմիր Ժիրինովսկին հետ ունեցած հեռախոսազրույցում Ջոհար Դուդաևը հավաստիացրել էր, որ գերի վերցված ռուսաստանցի զինծառայողները ոչ մի հանգամանքներում չեն գնդակահարվի։ Իսկ ավելի ուշ ՌԻԱ «Նովոստի» գործակալության հետ կապված հարցազրույցում Դուդաևը շեղեցրել է, որ Չեչնիայի կառավարությունը իր նիստում քննարկել է նախագահ Ելցինի ուղերձը և պատրաստ չի տեսնում հարցերում կամ խոչընդոտ հարցի լուծման համար։ Ըստ Դուդաևի, ուղերձի բոլոր կետերն արդեն կատարված են, ռազմական գործողությունները դադարեցված են, խաղաղ բնակիչները զինաթափված են, և նրանց զենքը հասանելի հսկողության տակ է։ Չեչնիայում կանոնավոր բանակ դեռ չի ստեղծվել, և առկա է միայն զինված ժողովուրդ, որն էլ միայն կարող է պաշտպանական պատերազմ տալ ՌԴ նախագահին։ Ամբողջ հանրապետությունում ընթանում են հանրահավաքներ, և այդտեղ կատարվում է ժողովրդի վերջին խոսքը։

Ինչ վերաբերում է կյանքի նորմալ հունի մեջ վերադառնալուն, ապա ինչպես հայտնում է «Փաստ» գործակալությունը, ՌԴ նախագահի Բորիս Ելցինի ազգությունների և տարածաշրջանային քաղաքականության նախարար Նիկոլայ Եգորովին հաջողվել է լիազոր ներկայացուցիչ Չեչնիայի Հանրապետությունում։ Հրամանագրում նշված է, որ այս քայլն արված է Չեչնիայում ընթացող զինված հակամարտության տեսանելիությունը դադարեցնելու և հիմնավոր լուծում գտնելու համար։

Այսպիսով, հաջորդ քաղաքական շարքով կամ նույնիսկ մոտակա օրերը պարզորոշ պետք է պատասխանեն, թե ինչպես կզարգանան իրադարձությունները Չեչնիայում և նրա շուրջ։ Սակայն, առաջին հայացքից պարզ, «չեչենական հանգույցը» ունի լրացուցիչ բարդություններ։ Հանգույցի առաջին, «թաքնված» խորքերում աչքի են թաքանվում կենցաղային ցանկերի բախումն է և «նավթային քաղաքականությունը»։ Հայտնի է, որ Ռուսաստանի կողմից համայնքի քաղաքականության առումով, կապված է տնտեսական իշխանությունների և ռուսական բնիկի ձեռքով կասեցված հակամարտությունների հետ, որն զգալիորեն խոչընդոտում է քաղաքական կայունությանը հատկապես բոլոր արդյունավետ միջոցների գործադրմամբ։ Եվ, վերջապես, բարդություններին հաջորդ շերտը չեչենական կլանների պայքարն է հանրապետության վերաբերմամբ հանգամանք, որը չի ապահովում միասնություն ընդդիմության շարքերում։ Նրանց շերտերի կամ մակարդակների բաղադրությունների խճճված հանգույցում միայն տոհմը չեչեն ժողովուրդն է, որն իրականում զրկված է «իր վերջնական խոսքն ասելու» հնարավորությունից։

Ինչպես հայտնում է «Փաստ» գործակալությունը, ՌԴ նախագահ Բորիս Ելցինը ազգությունների և տարածաշրջանային քաղաքականության նախարար Նիկոլայ Եգորովին նշանակել է լիազոր ներկայացուցիչ Չեչնիայի Հանրապետությունում։ Հրամանագրում նշված է, որ այս քայլն արված է Չեչնիայում ընթացող զինված հակամարտության դադարեցման և խաղաղության հաստատման համար։

Երեկ տրամադրված Չեչնիայում հակամարտող կողմերին Բորիս Ելցինի ժամկետը, որի ընթացքում պետք է զինաթափվեն կողմերը և հանձնվեն գերիները։

ԱՆԱՀԻՏ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

ՈՒԿՐԱԻՆԱ

Կրկին խնդրահարույց է Սևծովյան նավատորմը

ԿԻԵՎ, 1 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ։ Սևծովյան նավատորմի բաժանման հարցը մնում է ռուս-ուկրաինական հարաբերությունների ամենաբարդ խնդիրը, Կիևում ունեցած ճեպազրույցում նման հայտարարություն է արել Ուկրաինայի առաջին փոխվարչապետ Մարչուկը։ Նա գլխավորում է ռուս-ուկրաինական հարաբերությունների բոլոր հարցերին առնչվող բանակցություններին մասնակցող ուկրաինական պատվիրակությունը։ Նրա խոսքերով, առայժմ չի հաջողվում համաձայնեցնել Սևծովյան նավատորմի վարձակալման ու բազավորման օբյեկտների ցանկը։ Նա հայտնել է, որ, Սևաստոպոլի կայանատեղիից բացի, Ռուսաստանը հավակնում է նաև Կերչի ու Թեոդոսիայի կայանատեղիներին՝ առաջարկելով Ուկրաինային տեղափոխել իր նավատորմի շտաբը։ Մարչուկն այս պահանջներն անընդունելի է համարել Ուկրաինայի համար։ Կիևն առաջարկում է սկզբում շփման եզրեր գտնել մասնավոր հարցերում և նոր միայն պարզել սկզբունքային հարցերում առկա դիրքորոշումները։ Մասկվան իր հերթին գտնում է, որ ի սկզբանե հարկավոր է լուծել բազավորման հարցերը։

ՏԱՍՍ-ԱՌՏ

Խարկով. Կքննարկվեն նախկին ԽՍՀՄ-ի տարածքում առկա հակամարտությունները

ԽԱՐԿՈՎ, 1 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՍՆԱՐԿ։ Նախկին ԽՍՀՄ-ի տարածքում հակամարտությունների և դրանց հնարավոր խաղաղ լուծման հիմնահարցերը կքննարկվեն դեկտեմբերի 2-ին Խարկովում բացվող՝ նախկին ԽՍՀՄ-ի տարածաշրջանների և հանրապետությունների երիտասարդական և իրավապաշտպան կազմակերպությունների մասնակիցների հանդիպման ժամանակ։ Այս մասին Սնարկի թղթակցին հաղորդեց ԼՂՀ ներկայացուցիչ, Լեռնային Ղարաբաղի «Հելսինկյան նախաձեռնություն-92» հանձնաժողովի համակարգող Կարեն Օհանջանյանը։

Իսկ Մինսկում՝ ագրարային հարցերը

ՄԻՆՍԿ, 1 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ։ Այսօր Մինսկում սկսվեց ԱՊՀ անդամ երկրների ագրոարդյունաբերական համալիրի հարցերով միջպետական խորհրդի նիստը։ Նիստի ընթացքում քննարկվում են ագրարային քաղաքականության ու գյուղատնտեսության բարեփոխմանն առնչվող հարցեր, ինչպես նաև կենդանիներին ու բույսերին հիվանդություններից պաշտպանելու միջոցառումների ծրագրեր։ Նիստին մասնակցում են ԱՊՀ երկրների ագրարային հարցերով զբաղվող փոխվարչապետները, նախարարությունների ներկայացուցիչներ, գիտնականներ ու փոր ձագետներ։

Մավրոդիի ֆինանսական գործունեությունը նոր թափ է հավաքում

ՄՈՍԿՎԱ, 30 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՍՆԱՐԿ-ԻՄԱ ՊՐԵՍ։ Սերգեյ Մավրոդիի ֆինանսական գործունեությունը նոր թափ է հավաքում։ Ինչպես ԻՄԱ ՊՐԵՍ գործակալությանը հայտնեցին «Մասնավոր դրամատան» փորձագետները, անցած երկուշաբթի MMM ԲԸ-ի տոմսերով իրականացվել է վերջին ժամանակների համար ռեկորդային դրույք՝ տարածման առանձին կետերում այն կազմել է մոտավորապես 1 մլրդ. ռուբլի։ Բորսայական շուկայում գործողությունների ծավալի զգալի մեծացմանը զուգահեռ՝ սա վկայում է նաև ներդրողների բավականին լայն շրջանների մասնակցությունը նոր խաղում։

Վրաստանում բռնկվել է բրուցելյոզի համաճարակ

ԹԲԻԼԻՍԻ, 1 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՍՆԱՐԿ-ԻՄԱ ՊՐԵՍ։ Վրաստանում վերջին երկու օրերի ընթացքում յոթ մարդ է մահացել բրուցելյոզից։ Առողջապահության նախարարության ներկայացուցիչները խոստովանում են, որ այս հիվանդությունը համաճարակային բնույթ է կրում։ Այսպես, միայն Թբիլիսիում, ամսվա սկզբից հիվանդության 30 դեպք է գրանցվել։ Արդեն հայտնաբերված է վարակի աղբյուրը։ Այն Հայաստանի և Ադրբեջանի սահմանի վրա վաճառվող ձուկն է։

ԱԴՐԲԵՋԱՆ

ԱՄՀ-ի պայմանները Ադրբեջանի համար անընդունելի են

«Ադրբեջանի առջև Միջազգային արժութային հիմնադրամի դրած պայմանները գործնականում անիրականանալի են», «Խազար-սերվիս» գործակալության թղթակցին հայտնել է Անկախ տնտեսագետների միության նախագահ Ալի Մասիմովը։ Նրա կարծիքով, ԱՄՀ-ը հաշվի չի առնում Ադրբեջանի ներքին շուկայի գների մակարդակը և այն, թե որքանով են դրանք հետ մնում համաշխարհային գներից։ Երկրորդ, և թե Ադրբեջանը անցում է կատարում շուկայական հարաբերությունների, ապա պետք է մասնավոր հատվածի զարգացման համար անհրաժեշտ պայմաններ ստեղծվեն, այսինքն՝ ապահով օրենսդրություն, ազատ գներ և մասնավոր սեփականության ազատ տնօրինման իրավունք։ Բացի դրանից, Ա. Մասիմովը կարծում է, որ ԱՄՀ-ը փորձում է Ադրբեջանում կիրառել լեհ. ռուսական երկրներում փորձարկված սխեմաներ, որոնք Ադրբեջանի պայմաններում կարող են և չգործել։ «Էներգակիրների գները ոչ մի նշանակություն չունեն, կարեւորն այն է, թե ինչ դրամը ինչի համար է, ընդգծում է Անկախ տնտեսագետների միության նախագահը։ Այն ինչերը, որոնք ներկայումս ձեռնարկում է երկրի ղեկավարությունը, փաստորեն ծառայում են գնաճի (ինֆլյացիա) վերարտադրմանը։ Մանաթի անկումը կանխելու փոխարեն ղեկավարությունը փորձում է գների բարձրացման միջոցով հասնել համաշխարհային գներին դրանց մոտեցմանը»։

Այն հարցին, թե ինչ քայլեր են անհրաժեշտ գնաճի տեմպերը դանդաղեցնելու համար, Ա. Մասիմովը պատասխանել է, որ հարկավոր է առաջին հերթին դադարեցնել չապահովված փողային էմիսիաների կիրառումը, սկսել արտադրության տեմպերի արագացումը և հասնել ու ճկուն բյուջետային քաղաքականություն մշակել, որն էլ ուղղում է տնտեսական քաղաքականությունը։ «Բյուջեի 12% դեֆիցիտի դեպքում աշխարհի ոչ մի երկիր կառավարական ծախսերը չի կատարի Ադրբեջանի տնտեսության մեջ», ընդգծել է Ա. Մասիմովը։ Այսօր գնաճի ամսական մակարդակը 24 տոկոս է կազմում, և գնաճի մակարդակը իջեցնելու համար միայն կարելի է նման դեպքում լինել գների աղբյուր անշարժ մանը»։

ԼՏ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Հայաստան

[illegible]

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ

Ավանդային շուկա։ Հիմնահարցը ճանաչված է

Այո, ինչպես նշում է հոդվածագիրը, հիմնահարցը ճանաչված է։ [illegible]

[illegible]

ՓԱՐԻԶ

«Թուրքիա, մարդասպան» գոռալու եւ դրոշակ ճոճելու ժամանակներն անցել են

Ֆրանսահայերը Ցեղասպանության 80-ամյակը նշելու դիմաց

[illegible]

Մեր. թղթակից. Փարիզ

Հայերի ցեղասպանության 80 ամյակը պատշաճ կերպով հիշատակելու նպատակով արդեն երկու տարուց ի վեր «գործող» Ֆրանսիայի հայկական հասարակական կազմակերպությունների համագործակցությունը (C.O.P.A.F.) այս տարվա մայիսից սկսած բազմաթիվ ժողովներ է գումարել, որոնցից վերջինով նա իր այդ կազմակերպչական պատասխանատվությունը հանձնեց Փարիզի Հայ Առաքելական եկեղեցուն, կամ ավելի ճիշտ՝ Գյուտ արք. Նազգաշյանի նախագահությամբ ստեղծված մի կազմկոմիտեի։ Այս կոմիտեում որոշումներ ընդունվելու են 7 ձայնից նվազագույնը 5 ձայն ստանալու պայմանով։ Սեն. Բաղդիկյան (որպես «Նախկին ռազմիկների միությունից»), Տիգրան Շիրվանյան (Հ.Յ.Դ.-ի այսօր առաջը վարող հերթով), Մանուել Պեյրոնեջյան (G.I.A-ի նախագահ), Վիգեն Գեղամ Տեր Սարգսյան (Ֆրանսահայ բժիշկների միություն), Վարուժան Կյուրեղյան (Ռ.Ա.Կ), Միրայր Խաչիկյան (Ֆրանսահայ կազմակերպությունների ֆորում) եւ Ժորժ Սարյան (Ֆրանսահայ մշակութային միություն), ահա սրանք են վերոհիշյալ կոմիտեի անդամները։

Հայերը, որ մեծ սեր ունեն ժողովներ գումարելու, հատկապես ցեղասպանության մասին քուր ծեծելու, այս անգամ էլ հավաքվեցին, սրտերն ուզածի չափ վիճեցին եւ... որոշեցին հինգ գլխավոր նպատակները. ա) Ֆրանսիայում պաշտոնապես ճանաչել տալ Հայոց ցեղասպանությունը, բ) անդամ ձեռք բերել կարեւորություններ (...), որոնցից Եվրոպայի համաձայնագիրը (Եվրոպական խորհրդարանի 1987 ի հունիսի 18 ի որոշումը եւ դա օրակարգի մեջ դնել Եվրոպական միության նախարարների խորհրդի ժողովներից մեկում, գ) սկսել աշխատանքներ, որ դեպքի Ապրիլի 24 ը Եվրոպայում, նույնիսկ աշխարհում (...) ընդունելի որպես հիշատակման օր, այն է՝ «մարդկության դեմ կատարված հանցագործությունների վերաբերյալ նախադասությունների» եւ դիմել պարիներին, կամ բոսնիացիներին, հույներին, ուկրաինացիներին, լեհերին, հրեաներին, պաղեստինցիներին, ռուանդացիներին, գնչուներին եւ այլն, դ) ճանաչել տալ հայերի հողային եւ անհատական իրավունքները ֆրանսիական տարբեր կուսակցություններին, նաեւ... եվրոպական տարբեր հաստատություններին, եւ հինգերորդ, որը մեր կարծիքով, պետք է լիներ առաջինն ու... միակը, եթե ոչ նույնիսկ միայն սրանով զբաղվելը ինքնին չափազանց դժվար է ծագումով հայ ֆրանսիացիների համար, լրատվական բոլոր միջոցներն առավել լավագույնս օգտագործելով, հանրությանը ներկայացնել Ցեղասպանության 80 ամյակը։

Այս հինգ նպատակներից հետո որոշում է կայացվել ստեղծել զորակցության կոմիտե, ուր կընդգրկվեն ֆրանսիացի, հայ եւ թուրք մտավորականներ։ Մի այլ հետաքրքրական որոշում. կազմակերպվելու է մեղմիկ ուխտագնացություն դեպի Թուրքիայի հատկանշական որեւէ վայր, եւ եթե թուրքական իշխանությունները չարտոնեն այդ այցն իրենց տարածք (...), հայերը նույն այցը կկազմակերպեն դեպի Սիրիա՝ Դեր Զոր։

Վարուժան Կյուրեղյանը եւ Տիգրան Շիրվանյանը հավաստիացրին, թե մյուս տարի այլեւս նախկինի նման Փարիզի թուրքական դեսպանատան առաջ չպիտի հավաքվեն ու գոռում գոռոցով հայհոյանքներ տեղան...

Հավատալ ենք ուզում, սակայն գրեթե նույն մարդիկ, հակառակ նույնանման խոստումների, անցյալում թուրքական դեսպանատան առաջ դրոշակներ էին ծածանում, վրան ֆրանսերեն merde ի փոխարեն սխալմամբ mert գրած, որ պատահաբար թուրքերեն նշանակում է «քաջ», ձեռքերին կոկա կոլայի շշեր, շրթներին անեծքներ Թուրքիային՝ «Թուրքիա, մարդասպան», եւ... ներկայիս Հայաստանի ղեկավարների հասցեին։ Վարքագծներս հիմնովին պետք է փոխենք։

ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Նպատակը երկրաշարժերի կանխատեսումն է

Երկրաշարժերի կանխատեսումը կարեւորագույն խնդիր է մնում մասնագետների համար։ Այդ ուղղությամբ գիտական որոնումները շարունակվում են եւ հայ երկրաշարժաբանները՝ համագործակցելով արտասահմանի մասնագետների հետ։ Հայաստանի սեյսմիկ պաշտպանության ազգային ծառայության, մասնավորապես նրա հյուսիսային բաժանմունքի, եւ Պոտսդամի «Գեոֆորշունգ ցենտրում» գիտական կենտրոնի միջեւ նման համագործակցության լավ սկիզբ կարելի է համարել գերմանացի գործընկերների աջակցությամբ այս տարի Ախուրիկում՝ Գյումրիի մերձակայքում, երկրաֆիզիկական աշտարակ կայանի ստեղծումը, որը բացվել եւ կանոնավոր գործել է սկսել հոկտեմբերի վերջին։ Հայտնի է, որ երկրաշարժի նախնական ընթացքը կարող է ուղեկցվել նաեւ հանքային ջրերի քիմիական կազմի, ջերմաստիճանի եւ այլ փոփոխություններով։ Գյումրիին սպառնացող ուժեղ երկրաշարժի օջախային գոտիներից մեկում նման կայանի ստեղծումով հնարավոր կլինի օպերատիվ կերպով վերահսկել այդ գոտում տեղի ունեցող փոփոխությունները։ Մինչ այդ, մասնագետներն այստեղ ամեն օր ջրի քիմիական կազմն էին ուսումնասիրում։ Ախուրիկում հանքային ջրերի ելքի մոտ ստեղծված ժամանակակից երկրաֆիզիկական լաբորատորիայում այժմ ավտոմատ կերպով որոշվում են ջրի ջերմաստիճանը, հանքայնացման աստիճանը, որոշ քիմիական տարրերի քանակը։ Համատեղ հետազոտությունների ծրագրին համապատասխան, ժամը մեկ ստացված տվյալները արբանյակային կապով հաղորդվում են Պոտսդամ։ Գրանցված փաստացի նյութի հիման վրա տարվում են վերլուծություններ երկրակեղեւի ակտիվության, երկրաշարժերի նախապատրաստման հարցերի շուրջ։ Ախուրիկի կայանի սարքերն անվճար տրամադրել է գերմանական կողմը, իսկ շահագործումն իրականացնում են հայ մասնագետները։ Նման մի կայան տեղադրվել է նաեւ Քաջարանում, հնարավոր է, որ եկող տարի դրանց թիվն ավելանա։

ՍՊԱԾ հյուսիսային բաժանմունքի տնօրեն, երկրաբանահանքաբանական գիտությունների դոկտոր Սերգեյ Նազարեթյանը «Կումայրի» թերթի թղթակցի հետ հարցազրույցում նշել է, թե բացի այդ, ԱՄՆ-ի մասնագետների հետ աշխատանք է տարվում Գյումրին շրջակա կողմից սեյսմիկ կայաններով շրջապատելու նպատակով։ Այդորինակ ցանց, գիտնականների վկայությամբ, խորհրդային Միությունում փոքր մասշտաբներով կար միայն Միջին Ասիայում, իսկ անցյալ տարի ստեղծվեց Երեւանի շուրջը։ Գյումրիի շուրջը ստեղծվում է այնպիսի հեռուստաչափական ութ ստորգետնյա կայաններից բաղկացած ցանց։ Այդ կայանների զգայուն սարքերը շատ արագ կգրանցեն շրջապատի երկրակեղեւի ամենափոքր ցնցումներն անգամ եւ հեռուստալիքների միջոցով կհաղորդեն Գյումրի, սեյսմիկ ծառայության բաժանմունք՝ այնտեղ կերպով գրանցելու, կոստավելու եւ մշակելու համար։ Դրանց շնորհիվ այսուհետեւ պատկերացում կկազմվի Շիրակի գոգավորության մեջ սեյսմիկ ռեժիմի փոփոխության մասին՝ երկրաշարժերի կանխագուշակման նպատակով։ Կարելի կլինի որոշել նաեւ Կովկասում տեղի ունեցող միջին ուժի եւ աշխարհի ուժեղ երկրաշարժերի պարամետրերը։ Վեց կայանների շենքերը, որոնք գտնվում են Շիրակի եւ հարող գոտու շրջաններում, պատրաստ են, իսկ սարքերը նախատեսված է տեղ հասցնել եւ տեղադրել նոյեմբերի վերջին։ Պրն. Նազարեթյանը նշում է, թե բանակցություններ են վարվում եւս երկու կայան Կարսի նահանգում տեղադրելու համար։

Պատրաստեց
[illegible]

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Միջազգային

[illegible]

ՓԱՐԻԶ

Ժակ Դելորը կարող է նախագահ ընտրվել «Խստերանգիոնալի» հնչյունների ներքո, բեև սիրում է միայն ջազ

[illegible]

[illegible]

«Իզվեստիա», 26 նոյեմբեր

ԿԱՏՄԱՆԴՈՒ

Կոմունիզմի ուրվականը Նեպալո՞ւմ

[illegible]

ԿԱԼԻՖՈՐՆԻԱ

Արգելվում է փաստը վաճառել մամուլին

ԵՐԵՎԱՆ, 29 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ: ԱՄՆ-ի Կալիֆորնիայի նահանգի օրենսդիր մարմինը վավերացրել է մի օրինագիծ, ըստ որի արգելվում է հանցագործությունների ականատեսներին իրենց փաստերը վաճառել մամուլին, ռադիոյին կամ հեռուստատեսությանը: Օրինագծի դրդապատճառը Օ. Սիմփսոնի դատավարությունն էր, որի ավարտից առաջ մամուլը կաշառել է երկար վերլուծություններ: Օրինագծի հեղինակն է Կալիֆորնիայի համագումարի խոսնակ Վիլլի Բրաունը: Ականատեսները, սակայն, իրենց շնորհը կարող են դատոնել մամուլին, երբ փորձառնը ուժի մեջ գումար յոտանան: Կառավարիչ Փիթ Ուիլսոնի ստորագրումից հետո օրինագիծը ուժի մեջ կմտնի 1995 թ. հունվարի 1-ից:

ԱՄՆ

Սենատը սկսեց համաշխարհային առեւտրի պայմանագրի քննարկումը

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 1 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ: ԱՄՆ-ի Սենատը սկսեց Առեւտրի եւ սակագների ընդհանուր համաձայնության կազմակերպության կողմից ներկայացված համաշխարհային առեւտրին վերաբերող պայմանագրի քննարկումը: Նշենք, որ Կոնգրեսի ստորին պալատը արդեն հավանություն է տվել այդ փաստաթղթին: Նախագահ Բիլ Քլինթոնը հորդորել է Սենատին նույնպես հավանություն տալ ներկայացված պայմանագրին: Այս հարցով քվեարկությունը սպասվում է այսօր:

Ներկայացված պայմանագրով մասնավորապես առաջարկվում է ամբողջ աշխարհում վերացնել առեւտրական մաքսատուրքերը: Պայմանագրի շուրջ 127 երկիր բանակցել են մոտավորապես յոթ տարի: Այն մերժող քաղաքական գործիչները պնդում են, որ դրա ընդունման հետեւանքով Միացյալ Նահանգներում կաճի գործազրկությունը: Բացի այդ նշվում է, որ պայմանագրի որոշ դրույթներ կարող են սահմանափակել երկրի ինքնիշխանությունը: Վերջին ընտրությունների ընթացքում հանրապետականների տարած հաղթանակից հետո քաղաքական մեկնաբանները կարծիք են հայտնում, որ Կոնգրեսը կարող է մերժել այդ պայմանագիրը: Այս առիթով վերոհիշյալ կազմակերպության խոսնակ Փիթեր Սազերլենդը հայտարարել է, թե աներեւակայելի է, որ ամբողջ աշխարհում ազատ առեւտրի սկզբունքները պաշտպանող ԱՄՆ-ը չստորագրի այդ պայմանագիրը:

ՏԱՃԻԿՍՏԱՆ

Թուրքական բանտերում տանջամահ են արվել 230 քաղաքացիներ

ԵՐԵՎԱՆ, 1 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ: Մարդկային իրավունքների պաշտպանության թուրքական ընկերության ղեկավարությունը անջատողականությանը աջակցելու մեղադրանքով կարող է նստել մեղադրյալի աթոռին: Այդ մասին իր մտահոգությունն է հայտնել ընկերության պատասխանատուներից մեկը: Թուրքիայի դատարաններից մեկի դատախազը արդեն հարցաքննություն է հրավիրել կազմակերպության մի առաջնորդի, որը հրապարակել է թուրքական բանտերում տեղի ունեցող սպանությունների մասին զեկուցագիր: Մարդկային իրավունքների պաշտպանության թուրքական ընկերության տվյալների համաձայն, վերջին 10 տարիներին թուրքական բանտերում անմարդկային տանջանքների հետեւանքով մահացել են 230 քաղաքացիներ, հիմնականում քրդական ինքնավարության կողմնակիցներ:

Արեւելաեւրոպական երկրները հրավիրվեցին Էսսենի ժողովին

ԺՆԵՎ, 1 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ: Եվրոպական միությունը որոշում ընդունեց գերմանական Էսսեն քաղաքում դեկտեմբերի 9-10-ը կայանալիք ժողովին հրավիրել Կենտրոնական եւ Արեւելյան Եվրոպայի վեց երկրների ղեկավարներին: Գերմանիայի կանցլեր Հելմուտ Քոլը հայտնել է, թե ժողովին մասնակցելու հրավեր են ստացել Հունգարիայի, Լեհաստանի, Չեխիայի, Սլովակիայի, Ռումինիայի եւ Բուլղարիայի ղեկավարները:

ՄԱԴՐԻԴ

Իսպանիա. Գոնսալեսը խիստ վիրավորված է

[illegible]

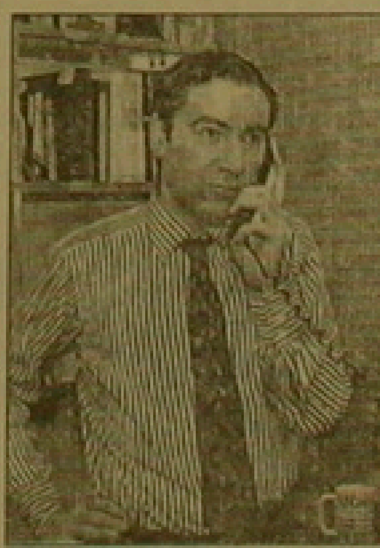

Պեդրո Ռամիրես

[illegible]

«Լը Մոնդ», 19 նոյեմբեր

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

«Ի՞նչ ունե՞նք, նա բանաստեղծ եւ ո՞վ է հայ», այսպիսի մի հարց հնչեց Գրողների տան դահլիճից, երբ գրաքննադատ Ալեքսանդր Թոփչյանն ավարտեց իր ներածական խոսքը, որում հանգամանորեն ներկայացրեց Զահրադի ոճեզիան սնող ակունքները: Հարցը, թեեւ հասցեագրված էր Թոփչյանին, այ դահլիճից, ոչ նրա նույնքան հա-

Բանաստեղծը տարբեր տարիներին լույս ընծայած իր ժողովածուներում («Մեծ քաղաքը» (1960), «Գունավոր սահմաններ» (1968), «Կանաչ հող» (1976), «Բարի երկինք» (1971), ներկայանում է չափազանց խիզախ, ինքնատիպ եւ անկանխատեսելի գրողի կերպարանքով: Նրա բազմաթիվ գործերը («Երբ ամուսնացա», «Զոհաբերություն», «Լու», «Տիկին Գոմ եւ դա-

նը»:

Վերջինս փայլուն լուծումն էր այն հակադրության միջավայրի, որը ուսանող պարծով Զահրադի ծննդյան 70-ամյակին նվիրված գեղեցիկ երեկոյի ընթացքը դարձերապես ընդհատում: Արաբկիրի երաժշտական դպրոցի կատարումն ու ՆԳ երգչախմբի բաժնի ներկայացուցիչներ ներխուժելով Գրողների տուն, հարկադրաբար փորձում էին իրա-

Զահրադի 70-ամյակը՝ պաշարված իրադրության մեջ

Հայ գրողները ընդդեմ... Հայաստանի գրողների

կիրն մեկնաբանումը եւ ոչ էլ Վահրամ Թաթիկյանի «դարս հրավերը» այնքան տպավորիչ չէին, որքան դա սավանքն, ոչ ...ամ ամենաներ Մարի Պահուստյանի, Կամո Տեր-Պետրոսյանի եւ Համբարձում Սահակյանի կատարումները:

Ի դեպ, նման հարմարումը ամենեւին պատահական չէր: Այն արձագանքվում էր բանաստեղծի անվան եւ ստեղծագործության շուրջ, դեռեւս 60-ից ծավալված բազում բանավեճերի, կարծիքների եւ համոզմունքների հետ:

Ծագումով պոլսեցի Զահրադ (Զարեհ Յալտզճյան), ծնվել է 1924-ին, երբ արդեն իր մայրամուտն էր ապրում դարասկզբի արեւմտահայ գրականությունը: Չունենալով ձեռում «Լոսանջելսային ոչ մի փաստ» (Թոփչյանի բնորոշումն է), նրան վիճակված էր սկսել ստեղծագործական կյանքը 1940-ին, երբ Բոսֆորի հյուրընկալ ափերին արդեն հանգրվանում էին իտալական նեոռեալիզմի եւ ֆրանսիական «միջեւպաբերիզմի» մոդեռնիստական ալիքները: Սակայն այդ հոսանքները, ինչպես նաեւ բարեկան գրական միջավայրը, նրան տարել այն տանիքը, որի ներքո ստեղծագործում էր բանաստեղծը: Զահրադի գրականությունը հիմքը հայ միջնադարյան կենսախինդ ժողովրդականն է (Երզնկացի եւ Քուչակ):

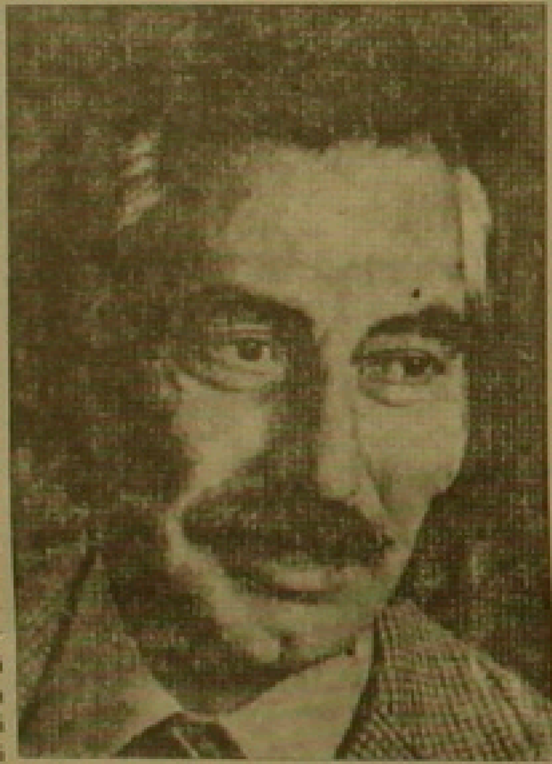

-ռոն եմ», «Կարմրոնիդ ծառ», «Կինոն կամրջի վրա», «Սամվելի սերը» եւ այլն) համահունչ են խ-

կական դպրոցի հոգու բացարձակ անկախությունը, իսկ արդյոք հանգը, տեխյա դարաշրջանում, ըմպում են լիովին արդարացված: Հիմք վերցնելով հենց այդ հանգամանքը, ինչպես նաեւ դարասկզբի արեւմտահայ գրականության ավանդույթներից հեռանալը, որոշ «գրականագետներ» կասկածի են առնում նրա «բանաստեղծ լինելը» անտեսելով ակնհայտ ոճեգիայի առկայությունը:

գործել 1991-ին Պետական արվեստի կոմից հաստատված Գրողների միության շենքի ժամանակավոր վերաբերյալ հայտնի որոշումը: Տարական ղեկավարությունը պահանջում էր ղինմաց զոհի գեղեցկուհի ավարտին, սակայն զուգե նման որոշ նախանիության ճիգը տակ պատսպարված էր նաեւ Հայ գրողների միության վերաբերմունքը հասկանալու Զահրադի եւ նրա արվեստի հանդեպ:

Ի դեպ, նույն օրը Հայաստանի գրողների միության վարչությունը հանդես եկավ հայտարարությամբ, որում մասնավորապես նշվում է, որ Պետար քիտրանն ու արդարադատության նախարարությունը չեն ցանկանում հաշվի առնել նույնիսկ այն հանգամանքը, որ Հայ գրողների միության հիմնադրած 23 գրողներից 14-ը վերադարձել են մայր միությունը, որն արդեն հիմք է տալիս վերանայելու արվեստի նախկին որոշումը (փաստաթուղթ նշված է անդարդար): «Ակայականացվում է նաեւ ղեկավար ատյանների անտարբերությունը: «Հայաստանի գրողների միությունը պահանջում է արդարություն», այսպես ավարտվում է հայտարարությունը, որը, տպագրվում է, այսօր ժամը 13-ին Երեւանի գրողների տանը հրավիրված ասուլիսում մեծ խոսակցությունների ընդառնելով սկիզբն է դառնալու:

ԱՐՓԻ ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ

ԾՈՒԾԱՀԱՆԴԵՍ

Պտտվող անիվների մեջ՝ հին ու պայծառ լեգենդներ

Այս շաբաթ Կամերային թատրոնում բացվեց Քրիստինա Մկրտչյանի ցուցահանդեսը

Ճարտարապետ Քրիստինա Մկրտչյանի Fe պատկերասրահում բացված անհատական ցուցահանդեսը ուրախ տրամադրություն է արթնացնում: Ծնվել է 1968-ին, մասնակցել լենինյան միջազգային ուսանողական նախագծային մրցույթի, առաջին անհատական ցուցահանդեսը բացվել է 1993-ին Երեւանի ճարտարապետի տանը, երկրորդը 1994-ին, Մարսել Խաչատրի Լյուծինի ճարտարապետական համալսարանի դահլիճում: Նկարչուհու թեման Արեւելքն է, զարդարված կանայք, մերկ, բըբլիկ մարմիններ, կարմիր, դարչնագույն, բուխ մորթեր, դափի ու ծնծղայի, գնչուի կիթառի ծորուն մեղեդու տակ նույնքան ծորուն դարող մարմիններ, շախմատ շարերով, երկնքում գլխարկով աղջիկներ, գնչական սայլի դրկված անիվների մեջ պտտվող հին լեգենդներ, կայծակի նավերից առկախ պատռված առագաստներ, բայց նույնիսկ ծովի կոհակների մեջ ուրախ ու պայծառ երգ:

Նկարների մի մասն առանձնանում է գունային կտրուկ անցումներով սեւ ֆոնի վրա ալ կարմիր, մնացածները սովորական ավարտվածի վրա մերկամարմին կնոջ սեւով նվագ ուրվագիծ:

Այդպիսի մի անորոշանյա աճյուն տանելում գույնով (սեփի մեջ բաց գույնի երանգներ) ընդգծված աղոտ մազերը շարունակվում են մեկ կլ գեղեցիկ նույն գույների շարժուն կադրերի հավելումով, որի մեջ գո րենի սովորական հասկեր են բարձրանում: Քրիստինեի նկարչությունը հագեցած է այս նույն կենսակ հոսքի սերմերն իրենց մեջ առած կնոջական մարմիններով, որ այլ բան չեն, քան գեղեցիկի չմարվող փառաբանությունը:

ԱՆԱՀԻՏ ՀՈՎԱՆՆԻՍՅԱՆ

ՓԱՐԻԶ

Նրան անվանում էին «մոլեգին Սալվադոր»

Լրացավ Սալվադոր Դալիի ծննդյան 90-ամյակը: Աշխարհահռչակ նկարչի ստեղծագործությունը մեզ մոտ ուսպալորվում էր «բուրժուական այլասերված արվեստ»: Խորհրդային մեծ հանրագիտարանը 1972 թվականին գրել է. «Դալիի ստեղծագործություններին բնորոշ են ոչ միայն խեղաթյուրված երեւակայությունը, այլեւ գաղափարախոսական հետադիմությունը, բուրժուական հանրության խաղափական, կրոնական եւ գեղարվեստ ական եւ արժեքների բացորոշ քարոզչությունը»:

Ոչ ավել, ոչ պակաս...

Այդ օրը Ֆիգերասում գտնվող տուն-թանգարանում ժամացույցի սլաքները կանգ առան: Լուսամուտի ծածկափեղկերը փակվեցին բերեւս ընդմիշտ: Ծանր, մռայլ լռություն իջավ այն ողջ տարածքի վրա, անհատականության աշխարհի վրա, որում նկարիչն ապրում էր վերջին տարիներին, կատարյալ առանձնացման մեջ: Ֆիգերասում գրեթե առանձնակի տխուր դարձավ: Սալվադոր Դալին մարկիզ դը Պուբոլը, ըստ տեղափոխվեց հիվանդանոց: Բժիշկ էին հավաստում, որ նա կլինե վերադառնա այս տարօրինակ տուն-թանգարանը: Սակայն մեծ երեւակայության, սյուռռեալիստական աշխարհի ճարտարապետը, ինչը չէր լինի, եթե հայտնվեր խորհրդավոր տիրապետված, չհաղթեցի այնտեղ հեռուստացույցից դեպի, որտեղ... «հեստեի ծավալաձեւին» տեղական ցանցով հսկելով բժիշկների գործողություններին: Դալին չէր ուզում բաց թողնել այն պահը, երբ պիտի սկսեին ստել իր առողջական վիճակի մասին: Այն ժամանակ նրա շուրթերից հնչեց մի տխուր կատակ. «Մահ, արի: Բայց եկ անձկալի, այնպես, որ կարծես պատմեն, թե չէ այլ աշխարհ հեռանալու գիտակցությամբ հանուն պարզ առանց կենալ ապրել»:

... 1989-ին իր մահից առաջ, նա անխոնջ ծերով աշխատում էր Պուբոլ դղյակի իր արվեստանոցում, որտեղ իշխում էր աներեւակայելի անկարգությունը, որտեղ կանգնած էր արդուզարդի խոշոր մի տախտակ, դես ու դեն էին ցրված արտառոց խեցիներ, ներկեր, վրձիններ, կտավներ: Այնուհետեւ վրա հասավ դանդաղ հոգեվարքը: Նկարիչն ստիպված էր զանգել բազկաթոռին: Նա այդտեղ նստած էր մեռնելու կեղծ սովորական մեծահոգին ընթ հագին, որը միշտ սնվելու խորովածով: Ձեռները դողում էին, կարծես ուզում էր համբույր տալ կտավին, սակայն իրեն զարդը էր: Կնոջ մահից հետո (նա տեղի ունեցավ 1982-ին), Դալին իրեն շատ բաներից էր զրկում: Տանջանքների էր ենթարկում իրեն ու այն մարդկանց, որոնց նրա կողքին էին: Աշխարհը նրա համար ծեր էր թերեւ նոր յուրօրինակ, որը մեզ անծանոթ է: Նա ապրում էր անիրականության տեսիլների իշխանությունում, խենթության եզրին: Ժամանակին Սալվադոր Դալին ասել էր, որ «անսովոր երեխաները» ծերացած մեծերն են: Տակավին Մադրիդի արվեստների դպրոցում, որտեղից սկսեց երիտասարդ Սալվադորն արագորեն յուրացրեց իմպրեսիոնիզմը, ֆուտուրիզմը, կուբիզմը, ռեալիզմը: Նա փորձեց եւ իրեն վաս դրսեւորեց զանազան հոսանքներում, ընդօրինակեց Վերմեերին, Պիկասոյին: Սակայն եկավ 1928 թիվը, եւ Դալին

գտավ... Դալիին: Նկարչի կյանքը կտրականապես փոխվեց: Դրանում նա պարտական էր առաջին հերթին սյուռռեալիստներ Տանգիին եւ Միրոյին: Այդ ժամանակներում հանրությանը բավական ծանոթացրել էին Մոնեի հովանոցները, Սեզանի դասական ծեծերը, Բրակի կուբիստական կիթառները: Եւ Դալին նրանց առաջարկեց այլ գեղանկարչություն՝ կառուցված մեղմ, հարթ, «խնամված» ձեւով, որը հիշեցնում էր տեխնիկապես կատարված առարկաներ, որոնց այդքան սիրում էր մոլեգին նկարիչը:

Գալան առաջին անգամ տեսավ Սալվադորին 1929 թվականի ամռանը: Այն ժամանակ նկարների վաճառական Գոյեմանսն իր կնոջ եւ էլյուար ամուսինների՝ Գալայի եւ Պոլի հետ հյուր էին եկել Դալիին: Երբ Գալայի հետ հայտնվեց լողափում, Սալվադորը գերվեց նրա նով՝ «մարմնի ավելի հուրաց եւ եռան դուն գծեր ես իմ կյանքում երբեք չեմ տեսել»: Հաջորդ օրը ձեւված, իրեն կորցրած Պոլ Էլյուարը հյուրերից հեռացավ առանց կնոջ...

30-ական թվականներին սկսվեց՝ Սալվադոր Դալիի ռեալիստական ժամանակաշրջանը: Նրա ստեղծագործական եռանդը, թվում էր՝ անսպառ էր հին, ավանդական արվեստի աշխարհը: Նրա գրելու անկրկնելի ոճը հաստատվում է, գրավում կողմնակիցներին: Սալվադորը վրձինը ցած չի դնում առավոտյան 5-ից մինչեւ խոր գիշեր: Նկարները լույս աշխարհ են գալիս, ինչպես առասպելի եղջյուրից: Կտավների վրա պատկերված են Մերիլին Մոնրոն եւ Միլոսյան Վեներան, Մաոն եւ Լենինը, Մաոն եւ Ֆրոյդը, ու... ֆանտաստիկ սյուժեներ: Նրա ծեռքին կարելի էր տեսնել մաթեմատիկոս Ռնե Թոմի «Մորֆոգենեզի մաթեմատիկական մոդելները» գիրքը, որում ուսումնասիրված է ծավալների եւ ձեւերի տեսությունը: Դալին գտնում էր, որ կերպարվեստի մաթեմատիկական ճշգրտության միջոցով կարելի է ավելի ճշգրտությամբ հաղորդել առեղծվածային գաղափարներ: Իր վերջին աշխատանքներից մեկը նա նվիրեց այդ գիտնականին եւ կտավի վրա գրեց. «Եռոտանի տոպոլոգիական խափանումը: Նվիրվում է Ռնե Թոմին»: Սալվադոր Դալիի թատերական գինիզմի հետեւում թաքնված էր գերզգայուն մարդը, որը շատ ու շատ էր ցանկանում, որպեսզի իր ստեղծագործությունները կախված լինեն պատկերասրահներում: «Թող նրանք կախվեն, նույնիսկ այն դեպքում, երբ մարդիկ նրանց նայելու կգան, ինչպես իմ նախնիները գալիս էին փոքրիկ նայելու տոնավաճառում»: Դալին միշտ էլ բնորոշ էր յուրահատկությունը՝ սակայն խնամատար ված: Մի անգամ նա Լոնդոնում մասնակցի ասուլիս տվեց լողազգեստով հագին՝ միայն նրա համար, որպեսզի ցուցադրի իր արվեստի խնամքը, որը նա բնորոշում էր որպես ենթագիտակցության խորերը սուզվելու ձգտում:

«Ես զգում եմ, որ մեզնում չգիտակցված եւ չարտահայտված շատ բան կա, որ կարող էր օգտակար լինել մյուսների համար, ասել էր նա՝ հիվանդանոց մեկնելուց մի քանի օր առաջ: Միայն թե ում ունենամ չի փրկին բարձրացնելու»:

Ֆիգարո մագազին

«ՍՈԿՐԱՏ»
ավիատուրիստական ֆիրման
1994 թ. դեկտեմբերի 14-ին հրավիրում է
Երեւան-Վարշավա-Երեւան
ամանորյա հատուկ չվերթի ՏՈՒ-154 ինքնաթիռով
Ուղեւորները կարող են.
■ 3 օր անց վերադառնալ նույն ինքնաթիռով
■ Պատվիրել իրենց անհրաժեշտ քանակությամբ ուղեբեռ (30 կգ անվճար)
■ Վարշավայում օգտվել հյուրանոցային եւ տրանսպորտային ծառայություններից
Ցանկացողները մինչեւ դեկտեմբերի 10-ը կարող են դիմել.
«Սոկրատ» ավիատուրիստական ֆիրմա՝ «Էրեբունի» հյուրանոց, 440 սենյակ, հեռ. 56 39 73
«Վան» ֆիրմա՝ «Էրեբունի» հյուրանոց, 432 սենյակ Ձ/Ա բաղ. Րաֆֆու 23, Տոնավ. դիմաց, հեռ. 56 29 58, 77 65 41
«Տաթեւ» տուրիստական ֆիրմա՝ «Դվին» հյուրանոց, 2-րդ հարկ, սենյակ 5, հեռ. 53 64 83
«Մարինե» տուրիստական ֆիրմա՝ «Անի» հյուրանոց, 504 սենյակ, հեռ. 59 45 04, 52 92 57

ՀԱՄԱՌՈՏ

Աստղեր երկնքում եւ՝ գետնին

Նոյեմբերի 30-ին Կամերային թատրոնը կինոդահլիճի նորամուտի առիթով հյուրընկալել էր Հայաստանի կինոաշխարհի աստղերին՝ դերասաններ, ռեժիսորներ, օպերատորներ (Յուրի Երզնկյան, Արման Մանարյան, Դմիտրի Կեսայանց, Ալբերտ Յավուրյան, Խորեն Աբրահամյան): Կինոդահլիճի գեղեցիկ, հետաքրքիր ձեւավորումը լրացվում է հատակին նկարած ոսկեգույն աստղերով: Ցավոք չես գտնել ծեր աստղը... գետնին:

Հայկական ուրախների եւ հնարամիտների ակումբը հաղթող ճանաչվեց

Ուրախների ու հնարամիտների օրերս կայացած միջազգային մրցույթում հայերը, հաղթելով Լուգանսկի ու Խարկովի թիմերին, շահել են գլխավոր մրցանակը ու ԱՊՀ-ի այս տարվա հաղթող դարձել: ԱՊՀ Ուրախների ու հնարամիտների ակումբի կողմից տեսագրված այս մրցույթի ժապավենը Ամանորի գիշերը կցուցադրվի հայկական հեռուստատեսությամբ:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մարզական

ՕՐՎԱ ԽՆԴԻՐ

«Զանգեզուր»-ը չի ուզում դառնալ քավության նոխազ

ՍԵՐԳԵՅ [illegible]

Անցյալ շաբաթ, Գորիսի «Զանգեզուր» թիմի ղեկավարությունը հրավիրել է ՀՀ ֆուտբոլի ֆեդերացիայի գործկոմի որոշմամբ «Զանգեզուր»–ՀՄԸՄ թիմերի նոյեմբերի 30-ին նշանակված խաղից: Այդ առթիվ «Զանգեզուր» ֆուտբոլային ակումբի պատվավոր նախագահ, «Այունիք-Զանգեզուր» ընկերության հատուկ ծրագրի աշխատակազմի ղեկավար, ՀՀ ՆԳ փոխնախարար, միլիցիայի գեներալ-մայոր Սուրեն Աբրահամյանը նոյեմբերի 30-ին հանդիպում ունեցավ ՀՄԸՄ եւ «Զանգեզուր» ֆուտբոլային թիմերի ղեկավարների, ՀՀ ֆուտբոլի ֆեդերացիայի ներկայացուցիչների, մրցավարական անձնակազմի անդամների, մամուլի ներկայացուցիչների հետ եւ հանդես եկավ հայտարարությամբ:

Նա նշեց, որ չնայած տեղացած առատ ձյանը, Գորիսը կազմ ու պատրաստ է եղել անցկացնել նոյեմբերի 7-ին խաղացանկով նշանակված օրացուցային վերջին «Զանգեզուր»–ՀՄԸՄ խաղը, իսկ այսօր, հանգստի մեջ գտնվող թիմի ֆուտբոլիստներին հնարավոր չէ հավաքագրել ու կայացնել հանդիպումը: Նա հայտարարության մեջ, խաղի անցկացման համար առաջ քաշեց նախապայմաններ.

1. ՀՄԸՄ-ն պետք է հատուցի «Զանգեզուր» թիմին հասցված նյութական վնասը.

2. Հայաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի պատասխանատուները կամ ՀՄԸՄ-ի ղեկավարությունը պետք է հատուցեն «Զանգեզուր» թիմին եւ հարգարժան ֆուտբոլասերներին հասցված բարոյական վնասը կատարվածի համար հրապարակավ ներողություն խնդրելով.

3. ՀՀ ֆուտբոլի ֆեդերացիայի ղեկավարությունը պետք է քննարկի նոյեմբերի 7-ի «Զանգեզուր»–ՀՄԸՄ թիմերի միջեւ խաղի չկայանալու պատճառները եւ մեղավորներին տա համապատասխան գնահատական:

Վերոհիշյալ պահանջները կատարելուց եւ թիմին համապատասխան ժամանակ տալուց հետո միայն «Զանգեզուր»-ը կհամաձայնի անցկացնել չկայացած հանդիպումը:

Եթե, այնուամենայնիվ, ՀՀ ֆուտբոլի ֆեդերացիայի ղեկավարությունը հաշվի չառնի «Զանգեզուր» թիմի նկատառումները եւ կրկին սխալ որոշում կայացնի, ապա ակումբի ղեկավարությունը ստիպված կլինի թիմի շահերը պաշտպանել դատական ատյաններում: «Ոչ մի դատարանում մենք չենք համաձայնի, որ ստեղծված խառնաշփոթում «Զանգեզուր»-ը դառնա քավության նոխազ», ասաց գեներալ Ս. Աբրահամյանը:

Հանդիպման մասնակիցները, որոնց թվում եւ ՀՄԸՄ-ի ղեկավարությունը, ընդունելով լիովին արդարացի «Զանգեզուր» թիմի որոշումը, ստեղծված կացությունը համարելով ՀՀ ֆուտբոլի ֆեդերացիայի ղեկավարության թույլ տված շարունակական սխալների հետեւանք, հույս հայտնեցին, որ ֆեդերացիայի պատասխանատուները շտկելով, սրանից հետո կզգուշանան ստեղծված իրավիճակից եւ ուղիներ կփնտրեն փակուղուց դուրս գալու:

ԱՍՏՂԵՐԻ ԿՅԱՆՔԻՑ

Մայքլ Չանգ. «Հույսս Աստծո եւ իմ ընտանիքի վրա է»

Չինական ծագումով ամերիկացի Մայքլ Չանգը հինգ տարի մշտապես մտնում է աշխարհի լավագույն թենիսիստների տասնյակ:

Այնուամենայնիվ, արեւմտյան զանգվածային տեղեկատվության միջոցներն այնքան էլ չեն սիրում նրան: Ինչու՞: Չափազանց համեստ է: Համենայն դեպս Ջիմմի Քոնորսին մեծամտես հավասարեցնող չի եղել է, ինչը առնվազն տարօրինակ է:

Երկրի բնակչության մեծամասնությունը, մինչեւ Մաոյի վարչակարգը, երբ Չինաստանում կրոնը դրվեց օրենքից դուրս, բուդդայական էր: Սակայն Մայքլի նախապապի կողմից քրիստոնեության ընդունելը նախանձ էր ավանդույթներից: Նման որոշման պատճառը ապագա մարզիկի նախասերի հրաշքային բուժումն էր: Նրա Կեն Վու Չանգ պապը արտագաղթեց Միացյալ Նահանգներ եւ կալիֆորնիական Սաուզենդ Օուքս տեղանքում հիմնեց չին-ամերիկյան բողոքական եկեղեցի: Ավելի ուշ այնտեղ կնքվեցին Մայքլը եւ նրա ավագ եղբայր Կարլը:

Վերջերս Չանգը երկրորդ անգամ հաղթող դուրս եկավ Պեկինում տեղի ունեցած միջազգային մրցաշարում:

«Թենիսը խորհող մարդկանց խաղ է: Այդ պատճառով է, որ խելքը գնահատող չինացի հայրենակիցներս այդ տիպի բարյացակամությամբ արձագանքեցին ինձ», մամուլի ասուլիսում հայտարարեց Չանգը, ապա, ըստ ավանդույթի, մի ամբողջ ժամ ինքնագրեր սփռեց բոլոր ցանկացողներին եւ բոլոր բացիկների վրա գրեց. «Հիսուսը քեզ սիրում է: Մայքլ Չանգ»:

Պատմում են, որ Հոնկոնգում, երբ ինքնագրի համար նրան մեկնեցին 10 դոլլարանոց մի թղթադրամ, Չանգը քաղաքավարությամբ խոնարհեց գլուխը եւ ասաց. «Օ, ոչ: Ներողություն եմ, որ չարժե ստորագրել մի՛ բան, որն ունի ավելի մեծ արժեք, քան կա իրականում»:

Թենիսիստի համար ամենահաջողն անցյալ տարին էր, երբ հաղթեց հաղթանակ տանել հինգ մրցումներում: Այնուամենայնիվ, միայն մեկ անգամ Չանգը հաղթեց «Մեծ սաղավարտի» ծրագրի մեջ մտնող մրցաշարում. եւ ինչպես: Ռոլան Գարոսի մարզադաշտերում Ֆրանսիայի չեմպիոնի տիտղոսը նա տարավ 1989 թվականին, երբ 17 տարեկան էր: Դրանով Մայքլը սահմանեց մինչեւ հիմա չգերազանցված ռեկորդ: Այդ մրցաշարում նրա համար հիշարժան էր հանդիպումը այն ժամանակվա աշխարհի առաջին թենիսիստ Իվան Լենդլի հետ: Տանուլ տալով առաջին երկու խաղափուլերը, Մայքլն աներեւակայելի ճիգով կարողացավ կենտրոնանալ եւ շահել երեք հաջորդները:

Թենիսի մեջ իմ ներդրումն արագությունն է: Դա իմ եւ՛ վահանն է, եւ՛ թուրը, իսկ հենարանս Աստված է եւ ընտանիքս: Նրանք իմ խանդավառության աղբյուրներն են:

Երբ Չանգը ժամանում է իր համար նոր երկիր, ապա գնում է շուկա, հատկապես ձկների շուկա: Չանգը ձկներ է աճեցնում Ամերիկայի իր տան 14 ջրավազաններում:

Ամերիկյան մամուլում Մայքլին հաճախ ծաղրում են իր ընտանիքին եւ կրոնին դավանելու համար: Նրա համար հայրը (Աստծուց հետո) ապագա հաջողությունների ոգեշնչողն է:

Չանգը ծանր աշխատանքով ծեծ է բերվող հաղթանակի խորհրդանիշ է: Նա հոռետեսությանը չի հանձնվում իր ոչ բարձր հասակի պատճառով, հեղինակավորներից չի վախենում եւ խաղից չի մասնվում. վերջին մեկնակետ տարում նա զգալիորեն կատարելագործել է իր վարպետությունը:

ՀԱՐՍԱՆԻՔ

Ինչպիսին կլինի քավոր-սանիկ փոխհարաբերությունը խաղադաշտում

Արամայիս Տոնոյանն ամուսնացավ

ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

Անցած շաբաթ օրն այնքան էլ սովորական չէր, կարծես թե ֆուտբոլի Հայաստանի հավաքականը պատրաստվում էր Եվրոպայի առաջնության հերթական խաղին: Համենայն դեպս Երեւան էին ժամանել հավաքականի խաղացողներ Վարդան Խաչատրյանը Զալցբուրգից, Եղիշե Մելիքյանը Բոխումից, Երվանդ Կրբաշյանը Սանկտ Պետերբուրգից: Կիրակոսյան խաղընկերակից Հայաստանի հավաքականի լեգեոներներից բացակայում էր միայն Սարգիս Հովհաննիսյանը, որ Մոսկվայի «Լոկոմոտիվի» բոլոր թիմակիցների հետ մեկնել էր Կանարյան կղզիներ հանգստանալու: Տղաները եկել էին ներկա գտնվելու իրենց ընկեր՝ ՀՀ հավաքականի եւ «Արարատի» ավագ Արամայիս Տոնոյանի հարսանյաց հանդեսին: Ընդ որում Երվանդ Կրբաշյանը հանձն է առել քավոր լինելու պատասխանատու պարտականությունը:

Այսպես, խաղադաշտում ինչպես կլինի քավոր-սանիկ փոխհարաբերությունը: Ո՞վ ում պետք է ենթարկվի՝ սանի՞կը քավորին, թե՞ քավորը թիմի ավագ սանիկին:

Արամայիս Տոնոյանը փայլուն հանդես եկավ 1994 թվականի մրցաշրջանում: Նա բարձր մակարդակով անցկացրեց հանդիպումները թե՛ «Արարատում» եւ թե՛ Հայաստանի հավաքականում: Տոնոյանը հայկական ֆուտբոլի ներկայիս լավագույններից մեկն է: Լավ խաղալով նա բարձր կազմակերպվածություն, համեստություն, կարգապահություն եւ ֆուտբոլին անմնացորդ նվիրվածություն, համոզված եմ, որ Արամայիս Տոնոյանին ֆուտբոլային մեծ ապագա է սպասում:

Իր ավագի ամուսնությունը բարձր գնահատեց «Արարատ» ակումբը, որը հարսանիքից հետո

«Վալանս» թիմի ավագ Միքել Թեքլյանը եւ Արամայիս Տոնոյանը

առթիվ նորապսակներին առաջարկեց մեկշաբաթյա եռօրյա ուղեւորություն, ծախսերը վերցնելով իր վրա: Հավաքականը եւս իր նվերն ունեցավ. խոստացել Արամայիս Տոնոյանին 1000 դոլլար: Շնորհավորենք նորապսակներին՝ ֆուտբոլիստին եւ իր սիրելի ընտրյալ Լուսինեին ընտանեկան միության առթիվ: Երջանկություն ձեզ:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ս. թ. դեկտեմբերի 23-ին, ժամը 11-ին, Երեւանի շախմատի կենտրոնական տանը տեղի կունենա Հայաստանի Հանրապետության ֆուտբոլի ֆեդերացիայի արտահերթ կոնֆերանս:

Տեղյակ ենք պահում, որ ֆեդերացիայի նախագահի պաշտոնի թեկնածուների գրանցման վերջին ժամկետը դեկտեմբերի 3-ն է:

ԿԱԶՄԿՈՄԻՏԵ

ԾԱՆՈՒՑԱԳԻՐ

Սեւամորթ եղնիկը՝ մահացավ

1960 թվականին Հռոմում տեղի ունեցած ամառային օլիմպիական խաղերում ամերիկացի 20-ամյա Վիլմա Ռուդոլֆը ոսկե մեդալներ շահեց 100, 200 եւ 4x100 մետր վազքամրցություններում: Տաղանդավոր արագավազորդը առաջին ամերիկացին էր, որ նույն օլիմպիադայում երեք ոսկե մեդալ էր շահում:

Նախորդ ամսին 54 տարեկան հասակում Ամերիկայի թեթեւ ատլետիկայի առասպելը՝ Վիլմա Ռուդոլֆը մահացավ քաղցկեղից: Նրա վազքը դիտելը հաճույք էր պատճառում: Վիլմա Ռուդոլֆին մարզասերներն անվանել էին «սեւամորթ եղնիկ»: Վիլմայի կյանքում դժբախտ է եղել: 1940 թվականին ծնվելով Թենեսի նահանգում, Վիլմա Ռուդոլֆը 20-րդ երեխան էր մի ընտանիքի, որն ուներ 22 զավակ: Չորս տարեկանում Վիլման հիվանդացավ պոլիոմելիտ ծանր հիվանդությամբ: Նա անբուժելի էր: Միայն երկու տարի անց օլիմպիական ապագա չեմպիոնուհին կարողացավ քայլել սկսել շնորհիվ մասնավոր կոշիկների: Վիլման այդ կոշիկները կրեց մինչեւ 11 տարեկան հասակը: 16 տարեկանում նրա հասակը հասնում է 180 սանտիմետրի: Վիլման շատ արագ էր վազում: Նա իր քույրերի եւ եղբայրների հետ բասկետբոլ էր խաղում ու անընդհատ վազում: Թենեսի համալսարանում Ռուդոլֆը մարզական ղեկավարների ուշադրությունն է գրավում: «Ես արագ եմ վազում, քանի որ փոքր տարիքում, երբ մայրիկս մեզ կանչում էր ճաշի, պետք է արագ վազեի, որ սեղանի շուրջ տեղ գտնեի», հայտարարել էր Վիլմա Ռուդոլֆը: 1956 թվականին Մելբուռնի օլիմպիական խաղերում նա 4x100 մետր վազքամրցությունում բրոնզե մեդալակիր դարձավ, երբ ընդամենը 16 տարեկան էր: Վիլմա Ռուդոլֆը հետագայում աշխարհի մի քանի ռեկորդների հեղինակ դարձավ: Օրինակ, 100 մետր վազքամրցությունն անցավ 11,2 վրկ-ում: 1962 թվականին նա հրաժեշտ տվեց մեծ սպորտին: ԱՄՆ-ի կառավարությունը մարզական աշխարհում նրան մի քանի պաշտոններ տվեց: Չորս երեխաների մայր Վիլմա Ռուդոլֆը մի քանի ամիս տառապում էր քաղցկեղով: Ամերիկան հրաժեշտ տվեց իր լեգենդար արագավազորդին:

ՀԱԿԱՄԱՐՏՈՒԹՅՈՒՆ

NBA-ն, թե՞ FIBA-ն

ԳՐԻԳՈՐ [illegible]
Լոզաննա, Շվեյցարիա

Բասկետբոլի միջազգային ֆեդերացիան (FIBA) եւ ամերիկյան պրոֆեսիոնալ բասկետբոլի ասոցիացիան (NBA) համատեղ իշխում են աշխարհի բասկետբոլի վրա, սակայն ներքին եւ քողարկված պայքար է ընթանում նրանց միջեւ: NBA-ն կազմվել է որպես միջազգային կոնցեռն, որը հիմա ունի 530 աշխատակից եւ, սկսած 1992 թվականից, բացի ԱՄՆ-ից, յուրս կենտրոնական (մասնաճյուղ) ունի համապատասխանաբար Ժնեւում, Հոնկոնգում, Մելբուռնում եւ Տոկիոյում: NBA-ի «արտաքին գործոց մասում աշխատում են 80 անձիք: NBA-ն չի թաքցնում, որ ուզում է իշխել երկրագնդի բասկետբոլի վրա, ավելին, որ դրա համար նյութական հզոր բազա ունի: Պրոֆեսիոնալ բասկետբոլի ասոցիացիան իր առաջնության մասնակիցների թիվն ավելացրեց երկուսով (28 եւ 29-րդ մասնակիցներ) եւ տեղեր հատկացրեց կանադական թիմերին: Մոտ ապագայում NBA-ն մտադիր է իր մրցաշարում թույլ տալ հանդես գալ 30-րդ մասնակցին՝ Մեխիկայի «Մեխիկո» թիմին: Բասկետբոլի սիրահարներին հիշեցնենք, որ մինչեւ վերջերս NBA-ի մրցումներին մասնակցում էին միայն ամերիկյան թիմերը: Այսօր գլխավոր հարցն այն է, թե ով է իշխում աշխարհի բասկետբոլի վրա՝ FIBA-ն, թե՞ NBA-ն: Բասկետբոլի միջազգային ֆեդերացիան, որն ունի միայն 15 աշխատակից եւ ղեկավարում է աշխարհի 195 երկրների ֆեդերացիաների աշխատանքները, բասկետբոլի հեռուստատեսային ցուցադրումները վաճառում է 70 երկրների: Այդ այն դեպքում, որ NBA-ն գեղարվեստական հզոր ընկերություն է դարձել եւ իր առաջնությունների հեռուստատեսային ցուցադրումները վաճառում է 140 երկրների: Այսօր NBA-ի մրցաշարում հանդես են գալիս 300-ից ավելի պրոֆեսիոնալ բասկետբոլիստներ:

NBA-ն տարեկան երկուսուկես մի լիարդ դոլլարի եկամուտ ունի: FIBA-ի գլխավոր քարտուղար, հարավսլավացի Բորիսլավ Ստանկովիչը հայտարարում է, որ NBA-ն մասն է կազմում FIBA-ի, բայց իրականում ո՞վ է իշխում: Հարցը շատ լուրջ է: Ո՞վ կարող է հզորացնել բասկետբոլի միջազգային ֆեդերացիան: Համենայնդեպս, այդ բանը վստահաբար չի ցանկանա NBA-ի նախագահ Դեյվիդ Ստերնը, որը տարեկան շահում է 27,5 միլիոն դոլլար: Դա մի քանի հարյուր անգամ ավելի է, քան Ստանկովիչի եկամուտը: Մարզական աշխարհի շուրջը բիզնեսի ամերիկյան մոտեցումը ֆինանսական հզորություն է տվել NBA-ին: Վերջինիս առաջին հերթին հետաքրքրում է ոչ թե բասկետբոլը, այլ նրա շնորհիվ շահ ստանալը: NBA-ն ուզում է գրավել Հարավային Ամերիկայի բասկետբոլը, հետո Հնդկաստանը, Ինդոնեզիան, եւ ինչու չէ, նաեւ Եվրոպան:

Բասկետբոլի ամերիկյան մոտեցումը այդ գեղեցիկ խաղին եռագանգ հաղորդել է, որը ժողովուրդ է բերում մարզադաշտեր: NBA-ն 81 տեսակի ապրանքներ է վաճառում, ինչը հարյուրավոր միլիոնների օգուտ է բերում: Սա է NBA-ի հաջողության գաղտնիքը: 1990 թվականի աշխարհի առաջնության խաղերին հետեւեցին 500 միլիոն հեռուստադիտողներ: Իսկ վերջերս Տորոնտոյում տեղի ունեցած առաջնության խաղերը, որն այս անգամ FIBA-ն կազմակերպել էր NBA-ի հետ համատեղ, սփռվեցին 85 երկրներում, դրանք դիտեցին 1 միլիոն 800 հազար հեռուստադիտողներ (400 միլիոնով ավելի, քան 1990 թվականին): Մինչեւ ե՞րբ NBA-ն ֆինանսական իր մեծ հզորությամբ պետք է համբերի, որ FIBA-ն առաջինը լինի:

[illegible]

ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱԿԱՆ
ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

A STYLE
ORIGINAL DESIGN

ՕԳՏՎԵՔ ՄԵՐ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՑ
ՄԵՆՔ ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՆՔ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑԵԼ

Մեր հասցեն՝ Երեւան, Հանրապետության 47,
Հեռախոս՝ 581841

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ
ԳԻՆԴ

- անվճար տեղեկություններ ձեռնարկությունների մասին հեռախոսով
- տեղեկագրի հրատարակում

հեռախոսներ
589167, 581351

Երեւան
Փավստոս Բուզանդի 1/3

«ՀԱՄԱՍՏԵՂՈՒԹՅՈՒՆ»
կորպորացիան
իր պահեստներից

Առաջարկում է

- Հավ (ամերիկյան արտադրության)
- Միս (հնդկական արտադրության)
- Բժշկական սպիրտ (ֆրանսիական արտադրության) լիտրը՝ 700 դրամ
- Հնդկահավ (բրազիլական արտադրության)
- Հավի բուդ (ամերիկյան արտադրության)
- Կոկա-կոլա (թիթեղյա եւ ապակյա տարաներով)
- Կարի փոշի (հոլանդական արտադրության)

Գները՝ շուկայականից ցածր:
Վճարումները՝ կանխիկ եւ փոխանցումով:

Դիմել՝ Երեւան, Վարդանանց 13 (Կինոյի տան հարեւանությամբ) կամ զանգահարել 57-08-91 հեռախոսով:

ՉԻՆԱԿԱՆ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐ
ԵՐԵՎԱՆՈՒՄ

«ՔԱՍԵՆ» ՍՊԸ ՀՐԱՎԻՐՈՒՄ Է ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԵՍ-ՎԱՃԱՌՔԻ

Մենք հաճույքով առաջարկում ենք Ձեզ նշանավոր չինական ապակու լայն տեսականի, բարձրաճաշակ արդուզարդ, որակյալ եւ հուսալի սանտեխնիկա:

Դուք անկասկած անտարբեր չեք լինի գունագեղ խաղալիքների նկատմամբ՝ դա ամանորյա լավագույն նվերը կլինի ձեր երեխաների համար:

Կազմակերպությունները եւ ձեռնարկությունները, ինչպես նաեւ գործարար մարդիկ, կարող են կնքել չինական ապրանքների ուղիղ առաքման պայմանագրեր:

Ֆիրմայի ներկայացուցիչները կպատասխանեն Ձեզ հետաքրքրող հարցերին:

ՄԵՆՔ ՍՊԱՍՈՒՄ ԵՆՔ ՁԵԶ

Վռամշապուհ Արքայի (նախկին Ամիրյան) փողոցի ոսկերչական խանութում:

Հեռախոսներ՝ 52-05-31, 56-06-33
Ֆաքս՝ 58-79-18

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Երեւան քաղաքի մոտ, Գետափի գյուղում, վաճառվում է սեփական տուն 600 մետր կից, պատսպարված հողամասով, լողավազան, ամառային սենյակ տանիքում եւ նկուղ:
Գինը՝ 7 500 000 դրամ:
Տեղեկությունների համար զանգահարել 484041 եւ 634968

SARTARABAD Co. LTD

«ՍԱՐԴԱՐԱՊԱՏ» ՍՊԸ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ Է
ՈՒՂԻՂ Չ[illegible]Վ ԳՐԱՎԻՉ ՃԱՄՓՈՐԴՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՐԵՎԱՆ-ԲԵՅՐՈՒԹ

7 օրով, 3 աստղանի հյուրանոց, նախաճաշ, օրական 2 անգամ
14 օրով, առանց հյուրանոց.

ԵՐԵՎԱՆ-ԿՐԱՍՆՈԴԱՐ-ՔՈՒՎԵՅԹ

7 օրով, անվճար 30 կգ ուղեբեռի փոխադրում, իսկ ավելին՝ վճարումով:
Մուտքի վիզաների եւ փաստաթղթերի ձեւակերպումը Մոսկվայում:

Հանրապետության հրապարակ, Նալբանդյան 20,
Տեղեկությունների համար զանգահարել 580632 հեռախոսով

SABERATOURS
SEVAN VOYAGES
SABERATOURS
SEVAN VOYAGES
SABERATOURS
SEVAN VOYAGES

EREVAN-PARIS-EREVAN

Երեւան, 375010, Հանրապետության փ. 37
հեռ. 52-54-48, 52-85-48
ֆաքս՝ 56-40-30, տելեքս՝ 243147 SEVANSU
SABERATOURS
31, Rue d'Argenteuil 75001 Paris
tél: 42-61-51-13, fax: 42-61-94-53
SEVAN VOYAGES
48, Cours de la Liberté 69003 Lyon
tél: 78-60-13-66, fax: 78-60-92-26

«ՍԱԲԵՐԱՏՈՒՐ-ՍԵՎԱՆԸ» ՍՊԱՍՈՒՄ Է ՁԵԶ

Բավական է դիմել
«Երեւան» կինոթատրոնի դիմաց գտնվող

«Սաբերատուր
-Սեւան»
ֆիրմային,

եւ մի քանի րոպե անց կունենաք
Ֆրանսիայի մայրաքաղաք
Փարիզի
կամ Հոլանդիայի մայրաքաղաք
Ամստերդամի
ավիատոմս,
որտեղից տարբեր ավիաընկերությունների
օդանավերով կկարողանաք հասնել
աշխարհի ամեն մի քաղաք:

«Շառլ դը Գոլ» (Փարիզ) եւ
«Սխիպոլ» (Ամստերդամ)
օդանավակայաններում
Ձեզ կդիմավորեն
«Հայկական ավիաուղիների»
ներկայացուցիչները,
որոնք կօգնեն լուծելու Ձեր խնդիրները:

A STYLE 581841

digitised by A.R.A.R.@